

23.9.2025

KaivNro 7140

Tukes 10690/10.03.06/2024

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 23.9.2025 antanut seuraavan päätöksen kaivosluvassa annettavien lupamääräysten sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta:

Kaivosoikeuden haltija: Boliden Kevitsa Mining Oy
Kaivospiiri ja KaivNro: Kevitsa, 7140
Alueen sijainti: Sodankylä

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Päätösasiakirjat ovat nähtävillä Tukesin verkkosivuilla (<https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>). Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan myös Sodankylän kunnan yleisessä tietoverkossa.

Lisätietoja: kaivosasiat@tukes.fi tai Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205

Kuulutettu 23.9.2025

Pidetään nähtävänä 30.10.2025 saakka. Valitusaika päättyy samana päivänä.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta.

23.9.2025

KaivNro 7140

Tukes 10690/10.03.06/2024

PÄÄTÖS KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN LUPAMÄÄRÄYSTEN SEKÄ YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMISESTA

Kaivospiirin haltija

Boliden Kevitsa Mining Oy
y-tunnus: 2345699-1
Kotipaikka: Sodankylä, Suomi

Yhteystiedot:

Boliden Kevitsa Mining Oy
Kevitsantie 730
99670 Petkula

Lisätietoja antaa:

Johanna Holm, puh. 040-664 0330

Kaivospiiri

Kevitsa (KaivNro 7140)

Sijainti

Sodankylä (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

Kuulemisen peruste ja asian vireille tulo

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös 12.7.2023 (Dnro 20271/03.04.04.04.33/2021).

Kaivosluvassa annettavien lupamääräysten sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisiin määräyksiin liittyvä kaivoslainsäädäntö

Kuulutusasiakirjan (9.5.2025) liitteessä 2 esitettiin lupamääräysten tarkistamisen perusteena olevat kaivoslain kohdat (52.3 §, 62 §, 108 § ja 109 §) sekä lainkohtien yksityiskohtaiset perustelut hallituksen esityksistä HE 273/2009 ja HE 126/2022, joista jälkimmäinen sisältää perustelut kaivoslain muuttamisesta (505/2023, tullut voimaan 1.6.2023).

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa, että 1.6.2023 voimaan tulleen kaivoslain muutoksen johdosta, kaivosviranomainen on velvollinen toimivaltansa puitteissa antamaan kaivoslain 52 §:n nojalla tarpeellisia lupamääräyksiä kaivosalueiden luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Lupamääräykset voivat koskea toimintojen sijoittelua ja mm. puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämistä tai uusimista. Kaivoslain nojalla kaivosviranomainen on lisäksi velvollinen estämään lupamääräyksiin huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutuminen siltä osin kuin tämä kuuluu kaivoslain soveltamisalaan ja kaivosviranomaisen toimivaltaan.

Kaivosviranomainen pyytää huomioimaan, että mikäli esimerkiksi puuston, pölyn ja melun suhteen on jo annettu lupamääräykset ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristö- ja vesitalousluvassa, ei kaivosviranomaisella ole tarpeen enää antaa näitä koskevia lupamääräyksiä kaivoslain mukaisessa lupamenettelyssä muussa kuin ainoastaan siinä tapauksessa, että kuulemisessa on ilmennyt tarvetta antaa näiltä osin lisämääräyksiä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huomauttaa yleisesti kaivospiireille tai kaivosalueille sijoitettavien toimintojen osalta, että mikäli hankkeen osalta on toteutettu YVA-menettely ja/tai Natura-arviointi, on kaivostoiminnan vaikutuksia (luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen sekä luonto- ja ympäristövaikutusten minimointi) jo hyvin pitkälti selvitetty toimintojen sijoittelun osalta näissä menettelyissä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa tämän koskevan myös Kevitsan kaivospiirille tulevia uusia sivukivi- ja rikastushiekka-alueita.

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen, lausuntopyynnöt ja asianosaisten kuuleminen

Tukes on antanut asian tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>. Asia on kuulutettu 9.5.2025 ja asiakirjat ovat olleet nähtävillä 16.6.2025 saakka. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Sodankylän kunnan yleisessä tietoverkossa.

Tukes pyysi ennen päätöksentekoa asiasta lausunnot Sodankylän kunnalta, Lapin ELY-keskukselta, Lapin liitolta, Metsähallitukselta, Paliskuntain yhdistykseltä ja Oraniemen paliskunnalta.

Tukes on lähettänyt asiasta erikseen tiedon kaivosyhtiön esittämille asianosaisille muistutuksen jättämistä varten.

Lausunnot sekä muistutukset ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 16.6.2025.

Kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettu myös Lapin Kansa -lehdessä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto lupamääräysten sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamiseen liittyvistä Kevitsan kaivoksen alueista

Tukes huomauttaa, että tässä päätöksessä tarkoitettujen lupamääräysten tarkistaminen koskee Kevitsan kaivospiiriä ja sille kaivoslain 1965 nojalla 4.4.2018 myönnettyä laajennusaluetta. Tämän käsittelyn lupamääräysten tarkistaminen ei koske vireillä olevaa kaivoslupahakemusaluetta lupatunnuksella KL2022:0003, jossa haettavan laajennusalueen pinta-ala on 290,86 ha. Tätä aluetta on tarkoitus käyttää tulevaisuudessa rikastushiekan läjitykseen ja siihen liittyviin tukitoimintoihin. Hakemusalue sijoittuu Kevitsan kaivoksen eteläpuolelle kaivospiiriin ja Saiveljärven väliselle alueelle.

Hakemusalue (kaivoslupahakemusalue) sijoittuu seuraavien kiinteistöjen alueille:

Tilan nimi	Tilan RN:o	pinta-ala, ha
Sodankylän valtionmaa II	758-893-11-1	277,7
Kevitsa	758-412-35-1	13,1
	Yhteensä, ha	290,8

Tämä kaivoslupahakemus on kuulutettu 26.1.2023. Asian käsittelyn jatkaminen odottaa Natura-arvion valmistumista ja siitä pyydettyä Lapin ELY-keskuksen Natura-lausuntoa. Tukes huomauttaa, että tälle laajennusalueelle tullaan antamaan omat lupamääräykset, mikäli kaivoslupa myönnetään. Osa tämän nyt annettavan päätöksen lupamääräyksistä tulevat koskemaan välillisesti soveltuvin osin myös kaivoslupahakemusaluetta KL2022:0003.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön selitys ja Tukesin kaivoslain 56 §:n mukainen vastaus lausunnoissa esitettyyn

Seuraavat lausunnot on esitetty liitteessä 2 (lukuun ottamatta Lapin ELY-keskuksen lausunnon 16.6.2025 liitettä 1 (salassa pidettävä), Lapin ELY-keskuksen lausunnon 8.5.2017 liitettä 1 ja Metsähallituksen lausunnon

16.6.2025 salassa pidettävää osuutta ja lausunnon salassa pidettävää liitettä):

Lapin ELY-keskus (lausunto 8.5.2017)

Lapin ELY-keskus (lausunto 5.2.2020)

Lapin ELY-keskus (lausunto 16.6.2025)

Paliskuntain yhdistys (lausunto 16.6.2025)

Metsähallitus (lausunto 16.6.2025)

Lapin liitto (lausunto 12.6.2025)

Sodankylän kunta (lausunto 16.6.2025)

LAUSUNNOT

Lapin ELY-keskuksen lausunto 16.6.2025 ja siinä annettu viittaus Lapin ELY-keskuksen lausuntoihin 8.5.2017 ja 5.2.2020

ELY-keskus viittaa 16.6.2025 antamassaan lausunnossa aiemmin 5.2.2020 (yleisten ja yksityisten etujen turvaaminen) ja 8.5.2017 (kaivospiirin laajentaminen) lausumaansa ja ilmoittaa täydentävänsä 16.6.2025 lausunnossaan aiemmin annettuja lausuntoja.

ELY-keskuksen lausunto koskee lausuntopyynnön mukaisesti kaivospiiriä 7140, joka näkyy kaivosrekisterin karttapalvelussa kahtena alueena, joista toinen on merkitty kaivospiiriksi ja toinen kaivospiirihakemukseksi. Tukesin yhteyshenkilö on vahvistanut ELY-keskukselle 27.5.2025 sähköpostitse, että lausuntopyyntö koski näitä molempia alueita.

Tukes tiedottaa, että kaivosrekisterin karttapalvelussa Kevitsan kaivospiiriä koskeva laajennus (kaivospiirimääräys) näkyy kaivospiirihakemuksena kaivospiiritoimituksen päättymiseen saakka. Kaivoskirjan antamisen jälkeen (kaivosoikeuden synnyttyä) hakemusalue muutetaan kaivospiiriksi.

Lapin ELY-keskus totesi lausunnossaan 16.6.2025 seuraavaa:

” Kaivoslain 3 §:n mukaan lupa- tai muun asian ratkaisemisessa tulee soveltaa kaivoslain lisäksi mm. luonnonsuojelulakia (mm. Kevitsaa koskeva PSHaO:n päätös nro 1119/2023). Tukes ei ole lausuntopyynnössään esittänyt, miten se aikoo lupamääräyksissä ottaa huomioon ELY-keskuksen aiemmin antamassa lausunnossa esittämät asiat. ELY-keskus kiinnittää huomiota siihen, että kuulutusasiakirjan

liitteisiin sisältyvässä 30.9.2024 päivätyssä yhtiön selvityksessä yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta käsitellään luonnonarvojen huomioimista hyvin pintapuolisesti.”

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa arvioivansa aiemmin annettujen lausuntojen ajantasaisuuden ja soveltuvuuden käsiteltävänä olevaan asiaan vasta päätösvaiheessa, mikäli siihen ilmenee tarvetta. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto lähtee lausuntopyynnöissään siitä, että lausunnonantajat lausuvat asiasta (tässä tapauksessa Kevitsan kaivoksen) vallitsevan tilanteen ja tiedossa olevien suunnitelmien pohjalta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto katsoo tässä tapauksessa tarpeen palata ja kommentoida näitä aiemmin annettuja Lapin ELY-keskuksen lausuntoja, vaikkakaan ne eivät kaikilta osin olekaan enää ajankohtaisia.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 4.4.2018 ja Lapin Ely-keskuksen lausunto 8.5.2017

Lapin ELY-keskuksen lausunnossa (8.5.2017) todettiin seuraavaa:

1. ELY-keskus totesi ensinnäkin, että eteläisen kaivospiirin laajennusalueen (rikastushiekka-alue ja sen korotusten tukitoiminnot ja kaivannaisjätteen läjityksen tiivistemateriaalien hankinta ja varastoiminen) lopullinen tukitoimintojen sijoittuminen ja tekniset ratkaisut, joilla ko. alueet voidaan ottaa käyttöön, ratkaistaan ympäristölupavaiheessa.

Tukes:

Tukes totesi ELY-keskuksen tavoin tiivistemateriaalien laadun ja määrän sekä sen hankinnan liittyvän ympäristölupakäsittelyyn.

2. Kaivospiirin laajennushakemus koskee YVA-menettelyn hankevaihtoehtoon VE2 sisältyneitä sivukiven läjitysvaihtoehtoja SK 1.2, SK 1.3 ja osittain myös SK 1.1:stä sekä rikastushiekka-allasvaihtoehtoa RH2, joka kuitenkin varattaisiin kaivoksen tukitoiminnoille, ja varsinainen rikastushiekan läjitysalueen sijoituspaikan valinta on vielä tutkittavana. Hakemuksen mukaan sivukivialuetta SK 1.1 on pienennetty siten, että raja-alue ei ulotu Natura-alueelle, vaan kaivospiirin laajennuksen ja Natura-alueen rajan väliin jää 150-200 metriä leveä suojavyöhyke.

Tukes:

Tukesilla ei ole tähän tässä vaiheessa kommentoitavaa. Kaivospiirin laajennusta koskeva kaivospiirimääräys on saanut lainvoiman 5.5.2018.

3. Laajennushakemuksen sivukivialueen 3 ja tukitoimintojen alueen 1 osalta Lapin ELY-keskus on todennut, että näiden alueiden (esitetyt tiedot, alueiden sijainti ja etäisyys Natura-alueesta huomioiden) heikentävät vaikutukset Koitelaisen Natura-alueeseen ovat epätodennäköisiä.

Tukes:

Tukesilla ei ole tähän kommentoitavaa.

4. Sivukivialuetta SK 1.1 on pienennetty Natura-arvioinnissa käsitellyn SK 1.1:n alkuperäiseen rajaukseen nähden, joten Lapin ELY-keskus on todennut, että laajennusalueen kielteiset vaikutukset jäävät vähäisemmäksi ja että sivukivialue 2:n osalta ei ole tarpeellista tehdä erillistä luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia.

ELY-keskus huomauttaa kuitenkin, että sivukivialueen laajennukselle haettavan ympäristöluvan yhteydessä on selvitettävä ja määriteltävä lieventävät toimenpiteet, joilla Natura-alueeseen kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia ja riskejä voidaan vähentää.

Tukes:

Tukes oli ELY-keskuksen kanssa tuolloin samaa mieltä ja katsoi asian tulevan huomioduksi ympäristölupahakemuksessa ja ympäristöluvassa annettavissa määräyksissä.

5. ELY-keskus totesi lausunnossaan, että kaivospiirin laajennusalueilla esiintyy välipintalettoa (EN), metsäkortekorpea (VU) ja lettonevaa (NT) sekä serpentiinikivikkoa (NT). Uhanalaisten luontotyyppien esiintyminen alueella ei aiheuta suoria oikeusvaikutuksia, mutta luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ne tulee säilyttää. Lisäksi lausunnossa todettiin, että YVA-selostuksen mukaan sivukivialueen haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen voidaan lieventää rajaamalla lettonevan, serpentiinikivikon ja serpentiinipikkutervakon esiintymät sivukivialueen ulkopuolelle. Lausunnossaan ELY-keskus esitti, että kyseiset esiintymät otetaan huomioon sivukivialueen rajauksessa ja jatkosuunnittelussa.

Tukes:

Tukes antoi 4.4.2018 kaivoslain (503/1965) nojalla seuraavan lupamääräyksen:

LUPAMÄÄRÄYS 1

Hakijayhtiön on ennen kaivoksen rakentamistoimenpiteiden aloittamista tiedotettava hyvissä ajoin suunnitelluista toimenpiteistä Lapin ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla.

Perustelut:

Kaivoslain 71 §:n 2 momentista johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivospiirin määrittämisestä päättäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole mainitun kaivoslain kohdassa viitattujen luonnonsuojelulain säännöksiin vastaista. Luonnonsuojelulain 64 a §:n mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. (503/1965). ”

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huomauttaa, että kyseessä oleva kaivospiirin laajennusta koskeva päätös sai lainvoiman 5.5. 2018 (laajennusalueella ei ole vielä aloitettu toimenpiteitä). Turvallisuus- ja kemikaalivirasto kuitenkin päivittää edellä mainitun lupamääräyksen (pitäen sen kuitenkin edelleen voimassa) tämän päätöksen lupamääräyksillä 1, 2 ja 3.

Kaivospiirin laajennusalueilla esiintyvien välipintaletton (EN), metsäkortekorven (VU) ja lettonevan (NT), serpentiinikivikon (NT) sekä serpentiinipikkutervakon osalta Turvallisuus- ja kemikaalivirasto viittaa nyt annettavan päätöksen lupamääräyksiin 1, 2 ja 3. Lupamääräyksellä 1 vaikutetaan siihen, että laajennusalueen luonnon monimuotoisuus säilyisi mahdollisimman hyvin ja että esiintymät tulevat huomioiduksi alueen toimintoja suunniteltaessa. Kaivospiirihakemusalueella (kaivospiirin laajennusalueella) on useita tiedossa olevia luonnonsuojelulain 65 § mukaisten tiukasti suojeltujen serpentiiniluontotyyppien (serpentiinikalliot, -kivikot ja soraikot) esiintymiä. Näiden osalta Tukes viittaa Lapin ELY-keskuksen lausuntoon 16.6.2025 ja nyt annettavan päätöksen lupamääräyksiin 2 ja 3.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huomauttaa, että 4.4.2018 annetun laajennuspäätöksen osalta kaivosviranomaisen perehtyi Kevitsan kaivosta koskevaan kaivoshankkeen YVA-menettelyyn, ympäristövaikutusten

arviointiselostukseen, siitä annettuun yhteysviranomaisen lausuntoon, laajennushankkeen Natura-arviointiin ja siitä annettuun yhteysviranomaisen lausuntoon. Näiden selvitysten ja lausuntojen sekä Lapin ELY-keskuksen antaman lausunnon perusteella kaivosviranomaisen ei nähnyt estettä kaivospiirin laajentamiselle.

6. Sivukivialue 3:n osalta hanke ei ole toteuttamiskelpoinen ilman luonnonsuojelulain 48 § 2 momentin mukaista lupaa poiketa soikkokaksikon rauhoitusmääräyksistä (kaivoslaki 503/1965 71 §).

Tukes:

Soikkokaksikon osalta Tukes viittaa nyt annettavan päätöksen lupamääräyksiin 4 ja 5.

7. Viitasammakon osalta Lapin ELY-keskus on todennut lausunnossaan, että viitasammakkoselvitystä voidaan pitää riittävänä. Laajennushakemusalueella lajia ei selvityksen perusteella esiintynyt lainkaan.

Tukes:

Tukesilla ei ollut tuolloin kommentoitavaa viitasammakon osalta.

Tukes viittaa kuitenkin nyt Lapin ELY-keskuksen lausuntoon 16.6.2025 ja nyt annettavan päätöksen lupamääräyksiin 6 ja 7.

Poronhoidon osalta Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa Lapin ELY-keskukselle, että Turvallisuus- ja kemikaalivirasto järjesti kuulemisprosessin yhteydessä neuvottelun, johon kutsuttiin Oraniemen paliskunta, Paliskuntain yhdistys, Metsähallitus, Sodankylän kunta ja Boliden Kevitsa Mining Oy. Neuvottelu pidettiin Sodankylässä 14.9.2017. Neuvottelun tuloksena kaivospiirimääräyksessä annettiin lupamääräyksiä, joilla vähennettiin ja poistettiin poronhoidolle aiheutuvia haittoja.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huomauttaa, että Kevitsan kaivospiirille päätöksessä 4.4.2018 annetut lupamääräykset poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi tai poistamiseksi jäivät voimaan.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 28.1.2021 ja Lapin Ely-keskuksen lausunto 5.2.2020

Tukesin vastaus (pätöksessä 28.1.2021) on päivitetty vastaamaan nykyistä tilannetta. Lapin ELY-keskuksen lausunnossa (5.2.2020) todettiin seuraavaa (kursivoituna):

1. Moreeninotto

ELY-keskuksen käsitys on se, että kaivosalueella olemassa olevat moreenivarat ovat varsin niukat, joten myös kaivoslain mukaisissa vakuuksissa on syytä ottaa huomioon mahdollinen pidempi kuljetusmatka.

Tukes:

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat lupamääräykset eivät edellytä moreenin käyttöä, joten moreenin kuljetusmatkalla ei ole merkitystä kaivoslain nojalla annettavassa päätöksessä. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huomauttaa, että koska moreenin otto tapahtuu kaivospiirin ulkopuolella, moreenin oton vaikutuksia (mm. kuljetusmatkat) ei voi huomioida kaivospiiriä koskevissa kaivoslain mukaisissa vakuuksissa.

2. Betonijätteet

Betonijätteen jätelain (646/2011) mukainen käsittely tulee ottaa huomioon vakuutta määrittäessä.

Tukes:

Betonijätteen jätelain (646/2011) mukainen käsittely ja sitä koskevien lupamääräysten antaminen ja niihin liittyvien vakuuksien määrittäminen ei kuulu Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimivallan piiriin. Rakennusten purkamiskustannukset sisältävät rakennuspohjien siistimisen.

Tukes viittaa rakennusten purkukustannusten osalta tämän päätöksen vakuutta koskevaan lupamääräykseen 15.

3. Malmin välivarasto- ja urakoitsijoiden tukitoimintojen alue

Pilaantuneen maaperän puhdistusta ei kuitenkaan ole otettu huomioon kaivosyhtiön esityksessä vakuuden suuruudeksi perusteluineen. Pilaantuneen maaperän puhdistus ei sisälly ympäristönsuojelulain mukaisen vakuuden piiriin.

Tukes:

Pilaantuneilla mailla tarkoitetaan kalvorakenteiden yläpuolella olevia maita, jotka eivät ole tiivisasfaltin päällä, esimerkiksi malmin välivarastoalue ja kalvorakenteelliset urakoitsijoiden tukitoimintoalueet. Rakenteet tullaan purkamaan samassa yhteydessä kuin muutkin

tuotantorakennukset ja niiden kustannukset on huomioitua rakennusten purkukustannuksissa kaivosvakuudessa.

Malmin varastoalueelta ja urakoitsijoiden tukitoimintoalueilta poistettavien, mahdollisesti pilaantuneiden maiden jatkokäsittelykustannukset eivät sisälly kaivoslain nojalla annettaviin vakuuksiin. Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole toimivaltaa antaa pilaantuneiden maiden jatkokäsittelyyn liittyviä lupamääräyksiä ja ei voi näin ollen määrätä vakuuttakaan.

4. *Hulevesiallas, malmin välivarastoalueen vesien keräysaltaat, avolouhoksen öljynerotusallas ja välivarastoallas*

Kaivosyhtiön esitykseen vakuuden suuruudeksi perusteluineen on sisällytetty avolouhoksen aitaus ja reunojen luiskaus, rakennusten purkaminen (sisältää koneet ja laitteet), sähkölinjojen purkaminen, vesivarastoaltaan padon puhkaisu ja maisemointi sekä pumppaamojen ja putkilinjojen purkaminen. Malmin välivarastoalueen sulkemista ei ole otettu huomioon vakuuksissa. Alueella on vesivarastoaltaan lisäksi myös useita pienempiä vesialtaita (kuten hulevesiallas, malmin välivarastoalueen vesien keräysaltaat, avolouhoksen öljynerotusallas ja välivarastoallas). Näiden alueiden sulkemista ei ole otettu huomioon vakuuden määrässä, samoin kuin ei vaarallisten kemikaalijätteiden toimittamista asianmukaiseen käsittelyyn. Ympäristönsuojelulain perusteella vakuus voidaan määrätä ainoastaan kaivannaisjäte-alueiden sulkemiseen ja siihen liittyvään vesienkäsittelyyn, joten ko. kohteet eivät sisälly ympäristönsuojelulain mukaisen vakuuden piiriin ja ne tulisi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ottaa huomioon kaivoslain mukaista vakuutta määrittäessä, jotta koko alue voidaan tarvittaessa kunnostaa yleisen edun näkökulmasta turvallisesti ympäristöturvallisuus huomioon ottaen.

Tukes:

Tarvittavat määräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä, kaivannaisjätteen jätealueesta ja sen jälkihoidosta sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta annetaan ympäristöluvassa. Kaivosvakuudella ei voida kattaa muiden lakien (vaaralliset kemikaalijätteet) mukaisia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä. Vaarallisten kemikaalijätteiden poistoa varten voidaan määrätä kaivoslain 108 §:n tarkoittamalla tavalla vakuus poikkeavien tilanteiden turvallisuustoimenpiteitä varten yhden vuoden ajalle. Tässä päätöksessä näin määrätään.

Tukes viittaa malmin välivarastoalueen (ROM-pad), vaarallisten kemikaalijätteiden sekä pintojen poiston ja kunnostuksen osalta tämän päätöksen vakuutta koskevaan lupamääräykseen 15.

5. Vakuuden laji

Kaivosyhtiö esittää vakuuden lajiksi konsernitakausta. Kaivoslain 109 §:n mukaisesti lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa. Vakuuden lajista ei ole tarkemmin säädetty kaivoslaissa. Yhtiön esittämä konsernitakaus ei ole enää ympäristönsuojelulain mukaisissa vakuuksissa sallittu.

Ympäristönsuojelulain 61 §:n mukaisesti vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Edelleen em. pykälän mukaisesti vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Tukes:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto määrää kaivoslain nojalla vakuuden lajin ja viittaa lupamääräykseen 15.

6. Luontoarvot, laji- ja luontotyyppiesiintymät ja Koitelaisen Natura-alue

Kevitsan kaivospiiriä koskevassa kaivosluvassa ei ole annettu tarkentavia määräyksiä luontoarvojen huomioon ottamisesta.

Luontoarvoja ei käsitellä myöskään yhtiön laatimassa selvityksessä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi (päiväty 14.11.2019).

ELY-keskuksen näkemys on, että myös kaivosluvassa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavissa lupamääräyksissä olisi syytä tuoda esille, että Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojeluperusteita ei saa merkittävästi heikentää (Natura-alueen heikentämiskielto, LsL 64 a §).

Kaivospiirin laajentamista koskevassa lausunnossa (LAPELY/2359/2015, 8.5.2017) ELY-keskus on esittänyt lettonevan, serpentiinikivikon ja alueella esiintyvän serpentiinipikkutervakon esiintymän rajaamista sivukivialueen ulkopuolelle. Uhanalaisten lajien ja edellä mainittujen luontotyyppien huomioon ottamisella voidaan vähentää kaivostoiminnan haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaivoslupan yleistä etua koskevissa määräyksissä tulisi ottaa huomioon myös edellä mainitut laji- ja luontotyyppisuojeleu koskevat asiat.

ELY-keskus katsoo, että em. laji- ja luontotyyppiesiintymät sekä Natura-alueen läheisyys tulisi ottaa huomioon ja suojelun turvaaminen varmistaa yleistä etua koskevilla lupamääräyksillä.

Tukes:

Tukes toteaa, ettei tässä päätöksessä perusteta uusia kaivosalueita eikä uusia toimintoja kaivospiirin alueelle. Tukes viittaa laji- ja luontotyyppiesiintymien osalta tämän päätöksen lupamääräyksiin.

Tukes toteaa, kuten kaivosyhtiökin selityksessään, että käynnissä olevat YVA-menettely ja Natura-arvion päivitys kohdistuvat tulevalle mahdolliselle louhintavaiheelle 5, jonka toteuttamisesta ei kaivosyhtiö ole vielä tehnyt päätöstä.

Tukes toteaaakin, että tämä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten lupamääräysten tarkistaminen koskee nykyistä toimintaa eli louhintavaihetta 4. Tukes katsoo, että louhintavaiheen 4 lievennystoimiin liittyvät lupamääräykset Natura-arvioinnin pohjalta on annettu jo ympäristöluvassa.

Lapin ELY-keskuksen lausunto 16.6.2025

Lapin ELY-keskuksen lausunnossa (16.6.2025) todettiin seuraavaa (kursivoituna):

Koitelaisen Natura-alue:

ELY-keskus on useissa vuodesta 2021 pidetyissä viranomaisneuvotteluissa ja antamissaan lausunnoissa (mm. Kevitsan kaivospiirin laajentaminen 15.3.2023, 26.10.2023) katsonut, että Kevitsan kaivoksen nykyiset vaikutukset Koitelaisen Natura-alueeseen on arvioitava asianmukaisesti ennen kuin kaivokselle myönnetään sellaisia lupia, joilla voi olla vaikutusta Natura-alueeseen. Yhtiö laatii parhaillaan Natura-arviointia kaivoksen louhintavaihetta 5 varten. Natura-arvioinnilla ja siitä annetuilla lausunnoilla on keskeinen merkitys päätettäessä kaivosluvassa annettavista yleisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista määräyksistä. Natura-arvioinnissa tai siitä annetuissa lausunnoissa on esimerkiksi saatettu tunnistaa tarve lieventää hankkeen vaikutuksia lupamääräyksin. Mahdollisista lievennystoimista ei tässä vaiheessa ole kattavaa käsitystä. ELY-keskus katsoo, että kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määritysten tarkistaminen saattaa olla tarpeen, kun Kevitsan kaivoksen laadittavana olevasta Natura-arvioinnista on annettu lausunnot.

Tukes:

Tukes toteaa, että louhintavaiheen 5 vaikutukset Natura-alueeseen tulee selvittää, mutta tässä lupamääräysten tarkistamisessa on kyse nykyisen kaivospiirin alueidenkäyttöön liittyvistä toiminnoista. Kuten kaivosyhtiö on selityksessään todennut, käynnissä oleva Natura-arvion päivitys kohdistuu tulevalle mahdolliselle louhintavaiheelle 5. Kaivosyhtiö ei ole tehnyt päätöstä sen toteuttamiseksi, joten tarvetta louhintavaiheen 5 lupamääräyksille ei ainakaan vielä tässä vaiheessa ole.

Nykyisten toimintojen vaikutukset kaivospiirin ulkopuolelle on selvitetty jo aiemmin toteutetussa YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa.

Kaivosyhtiön selityksen mukaan ympäristöluvassa on annettu lupamääräys 31., jossa määrätään rajoitettavaksi melun leviämistä Koitelaisen Natura-alueen, erityisesti Satojärven suuntaan jo toteutetuin meluvallein. Lupamääräyksen mukaan melupäästöjen muutosten yhteydessä on tarkasteltava toteutettujen meluvallien riittävyyttä. Kaivosyhtiö on siis jo sitoutunut melun rajoittamiseen meluvalleilla, melun mittauksiin sekä melun vaikutusten arviointiin. Tukes katsoo, ettei tarvetta lupamääräyksien antamiselle edellisen osalta ole olemassa.

Soikkokaksikko ja suovalkku:

Kaivospiirin länsiosassa Loivonen - nimisellä suoalueella esiintyy soikkokaksikkoa. Rikastushiekka-altaan ja Saiveljärven välisellä rimpisuolla esiintyy lisäksi silmällä pidettävää suovalkkuja. Soikkokaksikko ja suovalkku ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 § ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023, 6 §, liite 3) mukaan rauhoitettuja kasvilajeja. Rauhoitetun kasvin hävittäminen on luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan kielletty.

Tukes:

Tukes viittaa tämän päätöksen lupamääräyksiin 4 ja 5.

Viitasammakko:

Kaivospiirin itäosassa ja kaivospiirin itäpuolella Satojärven pohjoisosassa elää rauhoitettuja viitasammakoita. Nämä viitasammakoiden esiintymäalueet ovat luonnonsuojelulain 78 § tarkoittamia luontodirektiivin liitteen VI (a) lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joiden heikentäminen ja hävittäminen on kielletty.

Tukes:

Tukes viittaa tämän päätöksen lupamääräyksiin 6 ja 7.

Lapinleinikki:

Kaivospiirin pohjoisosassa on kaksi lapinleinikin esiintymää (Vaiskonselän lähde). Lisäksi lapinleinikistä on havaintoja lähellä kaivospiirin rajaa Ison Vaiskonlammen pohjoispuolella sekä kaivospiirin kaakkoisosassa. Lapinleinikki on luonnonsuojeluasetuksella (1066/2023 6 §, liite 3) rauhoitettu sekä EU:n luontodirektiivin liitteen IV ja luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023, 9 §, liite 7) mukaisesti tiukkaa suojelua edellyttävä kasvilaji, jonka esiintymien hävittäminen on luonnonsuojelulain 74 §:n nojalla kielletty.

Tukes:

Tukes viittaa lapinleinikin osalta tämän päätöksen lupamääräyksiin 8 ja 9.

Hiuskoukkusammal, koskikoukkusammal ja kiiltosirppisammal:

Mataraojan varressa, lähellä kaivospiirin rajaa on useita havaintoja rauhoitetusta, erittäin uhanalaisesta hiuskoukkusammalesta sekä Mataraojan pohjoispuolen letolta myös rauhoitetusta, silmällä pidettävästä kiiltosirppisammalesta. Alueelta kerättyjä hiuskoukkusammalnäytteitä on vuonna 2024 selvitetty dna-sekvensoinnin avulla, ja tulosten mukaan näyttäisi siltä, että kaikki Kevitsan lähellä sijaitsevat koukkusammalnäytteet ovat yleisempää koskikoukkusammalta. Mataraojan koukkusammalnäytteistä osa on vielä analysoitavana, eikä niiden osalta tuloksia ole vielä käytettävissä.

Tukes:

Lajien osalta ei anneta lupamääräyksiä, koska lajit eivät lausunnon perusteella sijaitse kaivospiirin alueella eivätkä kaivospiirin laajennusalueellakaan.

Suopunakämmekkä:

Kaivospiirin alueella esiintyy lisäksi uhanalaista, vaarantunutta suopunakämmekkää sekä Suomen vastuulajia vaaleasaraa. Suopunakämmekän esiintymistä osa on jo hävinnyt kaivostoimintojen seurauksena, mutta elinympäristöä on jäljellä kaivospiirin länsiosan suoalueella.

Tukes:

Luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi Tukes viittaa tämän päätöksen lupamääräykseen 10.

Suuri uhanalainen petolintu:

Pesinnän mahdollistamiseksi kaivospiirin Kevitsanvaaraan rajautuvilla alueilla tulee säilyttää puusto. Sama koskee avolouhoksen länsi- ja kaakkoispuolelle rakennettua meluvallia. ELY-keskus viittaa tässä paitsi luonnonsuojelulain 34 ja 73 §, myös kaivoslain 8 § kohtiin a ja b.

Tukes:

Kaivosviranomaisella ei ole toimivaltaa antaa lupamääräyksiä kaivospiirin ulkopuolisille alueille. Suurta uhanalaista petolintua koskee lajisuojelu. Puuston osalta Tukes kuitenkin viittaa tämän päätöksen lupamääräykseen 11 (hajapölyn leviämisen rajoittaminen). Meluvallin osalta Tukes toteaa, että sitä koskeva lupamääräys on annettu ympäristöluvassa.

Lähteet:

Kaivospiirihakemusalueen pohjoisosassa sijaitsee peruskartalle merkitty lähde. Lisäksi Kevitsan kaivoksen biodiversiteetin hallintasuunnitelman mukaan kaivoksen eteläpuolella Kevitsanaavan luoteisosassa sijaitsee mahdollisia lähteitä. Alueella voi olla myös sellaisia lähteitä, jotka eivät ole ympäristöhallinnon tiedossa. Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilaissa kielletty (VL 2. luku 11 §). ELY-keskus katsoo, että yleisen edun turvaamiseksi lupamääräyksiin tulee sisällyttää lähteen vaarantamiskielto sekä tieto siitä, että vaarantamiskiellosta poikkeamista voi tarvittaessa hakea aluehallintovirastosta.

Tukes:

Tukes viittaa tämän päätöksen lupamääräyksiin 12 ja 13.

Tukesin luonnon monimuotoisuutta koskevat lupamääräykset

Kaivosyhtiö on omaehtoisesti jättänyt kaadettuja puita lahopuiksi tehdessään viitasammakon elinympäristön laajentamistoimenpiteitä. Luonnon monimuotoisuutta parantaville toimenpiteille yhtiö on kysynyt ELY-keskuksen mielipidettä ja maanomistajan (Metsähallitus) kanssa yhtiö on tehnyt sopimuksen maankäytöstä.

Tukes katsoo, että kaivostoiminnan vaikutusta luonnon monimuotoisuuteen on kaivoslain nojalla mahdollista arvioida lähinnä paikallisesti ja näin ollen rajoittuen kaivospiirin alueelle. Tässä lupamääräysten tarkistamisessa on annettu lupamääräyksiä, joilla pyritään säilyttämään ja maksimoimaan kaivospiirillä olevaa luonnon monimuotoisuutta. Luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi Tukes viittaa edellisten lisäksi lupamääräykseen 14.

Tukes tulee arvioimaan tarpeen kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamiselle sen jälkeen, kun Kevitsan kaivoksen laadittavana olevasta Natura-arvioinnista on annettu lausunnot (louhintavaihe 5). Tämän johdosta Tukes viittaa tämän päätöksen lupamääräykseen 16, jossa on määrätty lupamääräysten seuraavasta tarkistamisesta.

Poronhoito

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi ELY-keskus kehottaa pitämään poronhoitolain 53 § mukaisen neuvottelun.

Tukes:

Tukes viittaa tältä osin Paliskuntain yhdistyksen antamaan lausuntoon todeten, ettei poronhoitolain eikä myöskään kaivoslain mukaisille neuvotteluille ole tässä vaiheessa tarvetta.

Paliskuntain yhdistyksen lausunto 16.6.2025

Kevitsan kaivoksen toiminta aiheuttaa merkittävää haittaa Oraniemen paliskunnan poronhoidolle. Kaivosyhtiön ja paliskunnan välillä on voimassa päivitetty sopimus (5.12.2022), kaikkia sopimuksessa sovittuja haittojen lievennystoimia ei ole vielä toteutettu. Paliskuntain yhdistys katsoo, että 4.4.2018 annetut lupamääräykset on syytä pitää voimassa. Kaivoksen lupamääräysten tarkistamista on syytä arvioida siinä vaiheessa, kun kaivostoiminta laajenee tai lähestyy loppuaan. Annettujen määräysten noudattamista tulee valvoa. Lupamääräykset 6, 8 ja 9 vaativat mm. aitojen osalta jatkuvaa yhteistyötä paliskunnalta ja kaivosyhtiöltä. Kaivostoiminnan laajentaminen on suunnittelussa, joten lupamääräys 11 on aiheellista pitää voimassa, vaikka yhtiön ja paliskunnan välillä on sopimus. Kaivostoiminnasta aiheutuvia vaikutuksia tulee jatkossakin seurata (Lupamääräys 10) ja mahdolliset uudet ilmenevät haitalliset vaikutukset tulee pyrkiä minimoimaan ja korvata paliskunnalle. Kaivoksen lupamääräykset ja määräysten noudattaminen tulee tarkistaa siinä vaiheessa, kun kaivostoiminta laajenee, tai viimeistään silloin kun

kaivoksen sulkeminen ja alueen ennallistaminen tulevat ajankohtaisemmiksi. Kaivoksen sulkemisesta ja alueen ennallistamisesta poronhoidolle soveltuvaksi on annettava määräykset.

Tukes:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huomauttaa, että Kevitsan kaivospiirille annetut lupamääräykset kaivospiirin laajentamista koskevassa päätöksessä 4.4.2018 kaivoslain (621/2011) 52§ 3 momentin ja 125 § nojalla jäävät voimaan.

Mikäli kaivospiiriä laajennetaan nykyisestä, lupamääräykset tarkistetaan.

Tukes toteaa lisäksi, että tässä päätöksessä tarkoitettujen lupamääräysten tarkistaminen koskee Kevitsan kaivospiiriä ja sille kaivoslain 1965 nojalla myönnettyä laajennusalueutta. Tämän käsittelyn lupamääräysten tarkistaminen ei koske vireillä olevaa kaivoslupahakemusalueutta eli laajennusta lupatunnuksella KL2022:0003 (sijoittuu Kevitsan kaivoksen eteläpuolelle kaivospiirin ja Saiveljärven väliselle alueelle rajautuen länsiosastaan Saivelseläntiehen).

Metsähallituksen lausunto 16.6.2025

Metsähallitus yhtyy Lapin ELY-keskuksen näkemykseen, jonka mukaan yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määritysten tarkistaminen saattaa olla tarpeen, sen jälkeen, kun Natura-arviointi ja siitä annetut LSL 35 §:n mukaiset lausunnot ovat valmistuneet.

Hallinto-oikeuden kumoaman päätöksen jälkeen kaivoslakia on muutettu kaivoslupaa koskevan sääntelyn osalta siten, että kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset muun muassa puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä ja uusimisesta sekä uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana. Vaikka kaivosyhtiön tavoitteena on olla poistamatta tarpeettomasti puustoa kaivosalueelta, tulisi kaivosluvassa antaa määräys suojavyöhykkeestä, jolla edellytettäisiin puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämistä sekä uusimista. Metsähallituksen näkemyksen mukaan suojavyöhykkeeksi tulisi määritellä kaivospiirin Huutamoaavan puoleinen reuna-alue sekä kaivosaluetta ympäröivän tien itä- ja eteläpuolelle jäävä osuus Kevitsanvaarasta.

Tukes:

Tukes tulee arvioimaan tarpeen kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamiselle sen jälkeen, kun Kevitsan kaivoksen laadittavana olevasta Natura-arvioinnista on annettu lausunnot. Tukes viittaa tältä osin lupamääräykseen 16. Tukes myös toteaa, ettei kaivospiirin laajennusta koskevaa hakemusta (lupatunnus KL2022:0003) ratkaista ennen kuin Natura-arvioinnista on saatu lausunto.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan suojavyöhykkeeksi tulisi määritellä kaivospiirin Huutamoaavan puoleinen reuna-alue sekä kaivosaluetta ympäröivän tien itä- ja eteläpuolelle jäävä osuus Kevitsanvaarasta. Tukesilla ei ole toimivaltaa antaa lupamääräyksiä kaivospiirin ulkopuolisille alueille. Suojapuuston osalta Tukes viittaa tämän päätöksen lupamääräykseen 11.

Tukes huomauttaa, ettei Metsähallitus yksilöi tai perustele tarkemmin lausunnossaan tarvetta suojavyöhykemääräykselle.

Tukes viittaa suuren petolinnun osalta edellä antamaansa vastaukseen Lapin ELY-keksukselle.

Lapin liiton lausunto 12.6.2025

Lyhennelmä:

1. ” 18.9.2024 voimaan kuulutetussa Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 kaivosalue sijaitsee kaivosalueella Kevitsa (EK 1904). Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla jo on kaivostoimintaa tai joilla kaivostoiminta on todennäköistä. Alueet sisältävät myös kaivostoiminnan kannalta tarpeelliset rikastuslaitokset, läjitys- ja rikastushiekka-alueet sekä liikenneväylät ja -alueet. Alueen kaivostoimintojen suunnittelussa (kaivoksen koko elinkaari huomioiden) on erityisesti vesistövaikutusten hallintaan liittyen otettava huomioon sään ääri-ilmiöt varautumalla muun muassa runsaisiin sateisiin ja tulvatilanteisiin. Kaivosalueen suunnittelussa, toteuttamisessa ja toteuttamisen ajoituksessa on turvattava poronhoidon alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Kohdekohtaisen suunnittelumääräyksen mukaan Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarvittaessa tehtävä Koitelaisen Natura 2000 -alueeseen kohdistuvien vaikutusten arviointi LSL 35 §:n mukaisesti ja tarvittaessa saatava valtioneuvostolta LSL 39 §:n mukainen poikkeaminen.

2. *Kaivosalueen eteläpuolelle on Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 osoitettu potentiaalinen kaivostoiminta-alue Kevitsa (ek-1 1924). Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Kohdekohtaisen suunnittelumääräyksen mukaan Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarvittaessa tehtävä Koitelaisen Natura 2000 -alueeseen kohdistuvien vaikutusten arviointi LSL 35 §:n mukaisesti ja tarvittaessa saatava valtioneuvostolta LSL 39 §:n mukainen poikkeaminen. Natura 2000 - verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.*
3. *Kaivosalueen sisälle on osoitettu poronhoidon kannalta erityisen tärkeä aita Oraniemen paliskunnan laidunkierto-/esteaia (ph 7407). Suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että poronhoidon kannalta erityisen tärkeille kohteille voi johtaa pitkiäkin porojen kuljetusreittejä ja niihin liittyviä poroaitoja. Moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman harvoissa kohdissa pysyvän poroaidan kuten työ- ja laidunkiertoaidan kanssa ja että porojen kulku aidan läpi reitin kohdalta pyritään estämään. Lisäksi kaivosalueen ja metsätalous- ja poronhoitovaltaisen alueen (M-1 4561) rajalle on osoitettu poronhoidon kannalta erityisen tärkeä aita Vaiskonseikä (ph 7352).*
4. *Kaivosalueen sisälle on maakuntakaavassa osoitettu Seveso-alue Kevitsan ja Orica Finland Oy:n suojavyöhyke (sev 1980).*
5. *Osittain kaivosalueen sisälle sijoittuu arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma. Alueen käytön ja toimenpiteiden suunnittelussa on otettava huomioon alueen luonnonkauneuden, geologisten muodostumien sekä erikoisten luonnonolosuhteiden ja -esiintymien erityispiirteet.*
6. *Potentiaalisen kaivostoiminta-alueen sisälle on osoitettu poronhoidon kannalta erityisen tärkeä aita Hanhilehto (ph 7353). Lisäksi potentiaalisen kaivostoiminta-alueen sisälle on osoitettu moottorikelkkailureitti, voimajohto ja voimajohdon yhteystarvemerkintä.”*

Tukes:

Tukes katsoo huomioineensa ja käsitelleensä lausunnossa esitetyt seikat Lapin ELY-keskukselle, Metsähallituksella ja Paliskuntain yhdistyksille antamissa vastauksissa. Tukes viittaa lisäksi voimaan jääviin 4.4.2018 annetun päätöksen lupamääräyksiin ja tämän päätöksen lupamääräyksiin.

Sodankylän kunnan lausunto 16.6.2025

” Sodankylän kunnanhallituksella ei ole asiassa täydennettävää tai erityistä lausuttavaa. Kunta ei ole saanut asian johdosta sellaista uutta tietoa, joka edellyttäisi kunnan näkökulmasta erityisiä huomautuksia kaivosluvan määräyksistä tai niiden tarkistustarpeesta. Sodankylän kunnanhallitus korostaa yleisellä tasolla luonnonarvojen huomioimista sekä kaivostoiminnan jälkihoidon asianmukaisuuden merkitystä erityisesti kaivosalueen ympäristön kannalta. Asianmukaisilla jälkihoitotoimilla voidaan tukea alueen maisemallisten ja ekologisten arvojen säilymistä sekä varmistaa, että alueen mahdollinen muu käyttö tulevaisuudessa on mahdollista. Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että kaivoslupaa myönnettäessä on riittävän hyvin huomioitava kyseisen hakijan ja muidenkin mahdollisten kaivosten yhteisvaikutus vesistöihin, paikalliseen kuntarakenteeseen ja liikenneväyliin.”

Tukes:

Tukes katsoo huomioineensa kunnan esittämät asiat Lapin ELY-keskukselle, Metsähallituksella ja Paliskuntain yhdistyksille antamissa vastauksissa. Tukes viittaa lisäksi voimaan jääviin 4.4.2018 annetun päätöksen lupamääräyksiin ja tämän päätöksen lupamääräyksiin.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutuksen johdosta ei jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

HAKIJAN SELITYS

Kaivoslain 42 §:n mukainen kaivosyhtiön selitys on esitetty liitteessä 3.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) antaa Boliden Kevitsa Mining Oy:lle päätöksen kaivosluvassa annettavien lupamääräysten sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta koskien Kevitsa -kaivospiiriä (KaivNro 7140).

Perustelut: Kaivoslaki 52 §, 62 §, 125 § ja 181 §

Lupamääräykset ja kaivostoimintaan sovellettavat säännökset**Kaivostoimintaan sovellettavat säännökset**

Kaivostoiminnan harjoittajan on Kevitsan kaivospiirin osalta toiminnassaan huomioitava, mitä kaivoslain (621/2011) 181 §:n nojalla (kaivostoimintaan sovellettavat säännökset) säädetään:

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan, mitä kaivoslain 6, 17, 18, 97, 101 ja 108-111 §:ssä, 11 ja 13-15 luvussa sekä 171 ja 172 §:ssä säädetään.

Tämän päätöksen kaivoslain mukaisesta vakuudesta

Tämän päätöksen vakuutta koskeva määräys (lupamääräys 16) koskee Kevitsan kaivospiiriä ja sen laajennusalueita.

Vakuutta koskeva määräys ei koske vireillä olevaa kaivoslupahakemusalueita, joka sijoittuu lupatunnuksella KL2022:0003 Kevitsan kaivoksen eteläpuolelle kaivospiirin ja Saiveljärven väliselle alueelle rajautuen länsiosastaan Saivelseläntiehen. Haettavalle kaivosalueen laajennukselle varastoidaan kaivannaisjätteitä, joten vakuusmenettelyssä sovelletaan kaivannaisjätealueiden käytäntöä (Vna kaivannaisjätteistä 190/2013). Kaivannaisjätteen hallinnan suunnittelu, jätealueen luokittelu ja sulkeminen käsitellään ympäristölupahakemuksen yhteydessä. Kaivoslain mukaiseen yleiseen turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä laajennusalueella (KL2022:0003) ovat kuitenkin yleinen siistiminen ja tieyhteyksien sulkeminen. Asian käsittelyssä tullaan huomioimaan myös uuden rikastushiekka-altaan putkistojen ja pumppaamojen purkaminen sekä vesienkäsittelylaitteiden maisemointi. Sulkemisen jälkeiseen vesien hallintaan liittyvät toimenpiteet, kuten ojastot, kuuluvat laajennusalueelle rakennettavan kaivannaisjätealueen sulkemissuunnitelman mukaiseen vakuuteen.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tarkastanut ja hyväksynyt tätä päätöstä varten esitetyn vakuuslaskelman ja sen perustelut lukuun ottamatta rautaromun myynnistä saatavien tulojen vähennystä vakuussummasta.

Yksityiskohtainen vakuuslaskelma perusteluineen on esitetty liitteessä 4.

Kevitsan kaivospiirille annetut lupamääräykset kaivospiirin laajentamista koskevassa päätöksessä 4.4.2018 kaivoslain (503/1965) nojalla

Kaivoslain (503/1965) nojalla annetut lupamääräykset jäävät voimaan, koska toiminta laajennusalueilla ei vielä ole alkanut, eikä kaivoskirjaa kaivosoikeuden merkiksi ole vielä annettu. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on täydentänyt seuraavassa esitettyä kaivoslain 1965 nojalla annettua lupamääräystä tämän päätöksen luonnonsuojeluun liittyvillä lupamääräyksillä (toimivaltansa puitteissa).

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antoi 4.4.2018 kaivoslain (503/1965) nojalla seuraavat lupamääräykset:

LUPAMÄÄRÄYS 1

Hakijayhtiön on ennen kaivoksen rakentamistoimenpiteiden aloittamista tiedotettava hyvissä ajoin suunnitelluista toimenpiteistä Lapin ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla.

LUPAMÄÄRÄYS 2

a) Kaivosviranomaisen tulee kaivosoikeutta koskevassa ilmoituksessa (kaivoskirjassa) määräämään, että kaivosoikeuden haltijan tulee ryhtyä kaivostyöhön tai muuhun sellaiseen esiintymän luonteen edellyttämään työhön, joka osoittaa hänen vakavasti pyrkivän kaivospiirissä varsinaiseen kaivostyöhön, kymmenen (10) vuoden pituisen määräajan kuluessa kaivospiirin määräämisestä lukien uhalla, että kaivosoikeus voidaan kaivoslain 50 §:n mukaisessa menettelyssä julistaa menetetyksi.

b) Kaivosoikeuden haltijan tulee kaivosasetuksen (663/1965) 22 §:n mukaisesti ilmoittaa kaivostyön aloittamisesta kaivosviranomaiselle.

c) Kaivospiirimääräyksen perusteella suoritettavaan kaivospiiritoimitukseen sovelletaan, mitä kumottavan lain 27-38 §:ssä säädetään. Kumottavan lain nojalla annettu kaivosoikeus jää voimaan kaivospiirimääräyksessä ja kaivoskirjassa mainituilla ehdoilla. Kaivosoikeuteen sovelletaan edelleen, mitä kumottavan lain 44 ja 45 §:ssä säädetään, sekä kaivospiiriin ja sen apualueeseen, mitä kumottavan lain 22 §:ssä säädetään. Kaivospiirimaksun vuotuinen suuruus on 50 euroa hehtaarilta. Jos kaivosmineraalin taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ovat oleellisesti muuttuneet, asianosaisella on oikeus vaatia kaivosviranomaista tarkistamaan kaivosoikeudesta kalenterivuodelta maksetun

louhimismaksun suuruus. Kaivosviranomaisen on tällöin otettava huomioon kaivosmineraalien taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ja asianosaisten asiassa tekemä sopimus.

LUPAMÄÄRÄYS 3

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan lisäksi vastaavasti, mitä kaivoslain (621/2011) 6, 17, 18, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 97, 101 §:ssä sekä 11, 13 ja 15 luvuissa säädetään.

LUPAMÄÄRÄYS 4

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan lisäksi vastaavasti, mitä kaivoslain (621/2011) 171 ja 172 §:ssä säädetään.

Perustelut lupamääräyksille

LUPAMÄÄRÄYS 1

Kaivoslain 71 §:n 2 momentista johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivospiirin määrittämisestä päättäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole mainitun kaivoslain kohdassa viitattujen luonnonsuojelulain säännöksiin vastaista. Luonnonsuojelulain 64 a §:n mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. (503/1965)

LUPAMÄÄRÄYS 2

a) Kaivoslain 50 §:n perusteella kaivoskirjassa tulee antaa vähintään viiden ja enintään kymmenen vuoden pituinen määräaika kaivospiirin määrittämisestä lukien, jonka aikana kaivosoikeuden haltijan on ryhdyttävä kaivostyöhön tai muuhun sellaiseen esiintymän luonteen edellyttämään työhön, joka osoittaa hänen vakavasti pyrkivän kaivospiirissä varsinaiseen kaivostyöhön. Kun otetaan huomioon, että varsinaiseen kaivostyöhön ryhtyminen edellyttää usean eri lain perusteella saatavan luvan myöntämistä, ei asetettavaa määräaikaa voida pitää kohtuuttoman pitkänä. (503/1965)

b) Kaivosasetuksen 22 §:n mukaan kaivostyön harjoittajan on ennen kaivoslain 56 §:ssä tarkoitetun työn aloittamista tai lopettamista ilmoitettava siitä kaivosviranomaiselle. (503/1965 ja kaivosasetus 663/1965)

c) Kaivoslain (621/2011) 181 §:n mukaiset siirtymäsäännökset koskien kaivostoimintaan sovellettavia säännöksiä.

LUPAMÄÄRÄYKSET 3 ja 4

Kaivoslain (621/2011) 181 §:n 3 momentin ja 182 §:n 1 ja 3 momenttien mukaiset siirtymäsäännökset koskien kaivostoimintaan sovellettavia säännöksiä.

Kevitsan kaivospiirille annetut lupamääräykset kaivospiirin laajentamista koskevassa päätöksessä 4.4.2018 kaivoslain (621/2011) 52§ 3 momentin ja 125 § nojalla, jotka täydensivät ja tarkensivat 24.6.2014 annettuja lupamääräyksiä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pitää lupamääräykset voimassa, koska toimintaa ei päätöksen tarkoittamilla laajennusalueilla ole vielä aloitettu.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tiedottaa, että seuraavassa lupamääräysten tarkistamista koskevassa menettelyssä arvioidaan uudelleen, mitkä päätöksessä 4.4.2018 annetuista lupamääräyksistä jäävät voimaan.

Päätöksen 4.4.2018 voimaan jäävät lupamääräykset ja perustelut:

LUPAMÄÄRÄYS 1

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee huolehtia riittävästä kaivosturvallisuuden kannalta keskeisen henkilöstön koulutuksesta, opastuksesta ja ohjauksesta ja että kaikki kaivoksessa (laajennusalueella) toimivat henkilöt ovat riittävästi tietoisia kaivosturvallisuudesta ja kaivosturvallisuuden edellyttämistä toimenpiteistä. Kaivoksessa työskentelevien henkilöiden osaamisesta ja koulutuksesta on tarkemmin säädetty valtioneuvoston asetuksessa kaivosturvallisuudesta (1571/2011) 8 §.

Perustelut: Kaivoslaki 125 §

LUPAMÄÄRÄYS 2

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee laatia (tarkistaa kaivoksen sisäinen pelastussuunnitelma laajennusalueeseen soveltuvaksi) kaivostoimintaa varten kaivoksen sisäinen pelastussuunnitelma kaivoslain (621/2011) 115 §:n mukaisesti. Kaivoksen sisäisestä pelastussuunnitelmasta on lisäksi säädetty valtioneuvoksen asetuksessa (1571/2011) 4 - 7 §.

Perustelut: Kaivoslaki 125 §

LUPAMÄÄRÄYS 3

Kaivostoiminnan harjoittajan on kaivoksen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä kaivostoiminnassa otettava huomioon, että kaivostoiminta voidaan lopettaa ja kaivos sulkea turvallisesti.

Perustelut: Kaivoslaki 125 §

LUPAMÄÄRÄYS 4

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee laatia ja toimittaa kaivosviranomaiselle ennen kaivostoiminnan aloittamista kaivoksen yleissuunnitelma (yleissuunnitelman päivittäminen laajennusalueen osalta). Yleissuunnitelman sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa kaivosturvallisuudesta (1571/2011) 14 §.

Perustelut: Kaivoslaki 125 §

LUPAMÄÄRÄYS 5

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee laatia ja toimittaa kaivosviranomaiselle ennen kaivostoiminnan aloittamista selvitys vaarojen selvittämisestä ja arvioinnista (laajennusalueen osalta) kaivoslain 114 § mukaisesti.

Perustelut: Kaivoslaki 125 § ja 114 §

LUPAMÄÄRÄYS 6

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee toimintoja suunnitellessaan ylläpitää ja järjestää esteetön metsäautotieyhteys sekä metsätalouden, porotalouden että virkistyskäytön tarpeisiin kaivoksen pohjois- ja sitä kautta myös itäpuolelle.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

LUPAMÄÄRÄYS 7

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee varmistaa palstan 758-412-7-12 koillisosaan esteetön pääsy tai rakentaa tarvittaessa uusi vastaava kulkuyhteys.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

LUPAMÄÄRÄYS 8

Kaivospiirin aktiivinen työalue tulee aidata ja sekä aitojen että tiestön suunnittelu tulee tehdä kaivosyhtiön ja paliskunnan välisenä yhteistyönä.

Perustelut: Kaivoslaki 52.3 §, kohta 4

LUPAMÄÄRÄYS 9

Kaivosyhtiön on tarvittaessa korvattava Oraniemen paliskunnalle kaivosalueen pohjoispuolella, kaivospiirin laajenemisalueella, sijaitsevan paliskunnan Vaiskonselän erotusaidan, porokämpän ja laidunkiertaidan purkaminen ja siirto.

Perustelut: Kaivoslaki 52.3 §, kohta 4

LUPAMÄÄRÄYS 10

Kaivostoiminnan harjoittajan on tehtävä keskinäinen sopimus poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten seurannasta ja korvattava seurannan perusteella todetut mahdolliset haitat paliskunnalle. Seuranta voidaan huomioida kaivosyhtiön ja paliskunnan välisessä korvaussopimuksessa tai ympäristöluvituksen yhteydessä tapahtuvassa tarkkailuohjelmien tarkistamisessa.

Perustelut: Kaivoslaki 52.3 §, kohta 4

LUPAMÄÄRÄYS 11

Kaivosyhtiön ja paliskunnan tulee tehdä kaivostoiminnan laajennusalueen vaikutusten osalta korvaussopimus kaivosyhtiön aloitteesta paliskunnalle aiheutuvien laidunmenetysten, poronhoidon rakenteisiin ja järjestelyihin liittyvän työmäärän lisääntymisen, puuston hakkaamisen ja porojen alueelta poistamisesta aiheutuvien kulujen kattamisen osalta. Lupamääräykset 6, 8, 9 ja 10 voidaan sisällyttää laajennusaluetta koskevaan uuteen korvaussopimukseen.

Perustelut: Kaivoslaki 52.3 §, kohta 4

Tukesin uudet lupamääräykset ja perustelut:**LUPAMÄÄRÄYS 1**

Kaivosyhtiön tulee kaivospiirin laajennusalueille sijoitettavien toimintojen osalta pyrkiä minimoimaan haittavaikutukset luonnon monimuotoisuutta ylläpitäviin välipintalettoon (EN), metsäkortekorpeen (VU) ja lettonevaan (NT) sekä rajaamaan sivukivialuetta siten, että sen vaikutusalueelle jäisi mahdollisimman vähän lettonevaa.

Perustelut:

Kaivoslaki 52.3 § kohta 8b.

LUPAMÄÄRÄYS 2

Kaivosyhtiö ei saa hävittää tai heikentää kaivospiirin laajennusalueella havaittuja serpentiinikallioita, -kivikoita tai soraikoita, jotka ovat serpentiinittistä tai muusta ultraemäksisestä kivilajista muodostuvien kallio-, kivikko- tai soraikkoesiintymien maanpäällisiä osia, ja joilla esiintyy serpentiinikasvilajistoa. Kaivosyhtiön tulee tämän johdosta ilmoittaa löytämistään ultraemäksisen kiviaineksen paljastumista (ml. soraikot) ja pidättäytyä toiminnasta alueilla, kunnes Lapin ELY-keskus on arvioinut kohteen tilanteen ja antanut tarkemmat ohjeet toimimiseen serpentiiniluontotyypikohteiden läheisyydessä.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole kaivospiirillä luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 3

Kaivosyhtiön tulee tarvittaessa hakea viimesijaisena keinona poikkeusta luonnonsuojelulain 66 §:n nojalla serpentiiniluontotyyppin heikentämis- ja hävittämiskiellosta Lapin ELY-keskuksesta.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole kaivospiirillä luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 4

Kaivosyhtiö ei saa hävittää kaivospiirin länsiosassa Loivonen - nimisellä suoalueella esiintyvää soikkokaksikkoa eikä rikastushiekka-altaan ja Saiveljärven välisellä rimpisuolla esiintyvää silmällä pidettävää suovalkua, koska ne ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 § ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023, 6 §, liite 3) mukaan rauhoitettuja kasvilajeja. Rauhoitetun kasvin hävittäminen on luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan kielletty.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole kaivospiirillä luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 5

Kaivosyhtiön tulee tarvittaessa hakea viimesijaisena keinona poikkeusta luonnonsuojelulain 83 §:n nojalla soikkokaksikon ja suovalkun heikentämis- ja hävittämiskiellosta Lapin ELY-keskuksesta.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole kaivospiirillä luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 6

Kaivosyhtiö ei saa heikentää tai hävittää kaivospiirin itäosassa sijaitsevia viitasammakoiden esiintymäalueita, koska ne ovat luonnonsuojelulain 78 § tarkoittamia luontodirektiivin liitteen VI (a) lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joiden heikentäminen ja hävittäminen on kielletty.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole kaivospiirillä luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 7

Kaivosyhtiön tulee tarvittaessa hakea viimesijaisena keinona poikkeusta Lapin ELY-keskuksesta luonnonsuojelulain 83 §:n nojalla viitasammakoiden esiintymäalueiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämis- ja hävittämiskiellosta.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole kaivospiirillä luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 8

Kaivosyhtiö ei saa hävittää kaivospiirin pohjoisosassa (kaksi esiintymää, Vaiskonselän lähde) eikä kaivospiirin kaakkoisosassa esiintyvää lapinleinikkiä, joka on luonnonsuojeluasetuksella (1066/2023 6 §, liite 3) rauhoitettu sekä EU:n luontodirektiivin liitteen IV ja luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023, 9 §, liite 7) mukaisesti tiukkaa suojelua edellyttävä kasvilaji. Lapinleinikin esiintymien hävittäminen on luonnonsuojelulain 74 §:n nojalla kielletty.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole kaivospiirillä luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 9

Kaivosyhtiön tulee tarvittaessa hakea viimesijaisena keinona poikkeusta luonnonsuojelulain 83 §:n nojalla lapinleinikin esiintymien hävittämiseksi Lapin ELY-keskuksesta.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole kaivospiirillä luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 10

Kaivosyhtiön tulee kaivospiirin länsiosan suoalueella pyrkiä toiminnassaan minimoimaan suopunakämmekän elinympäristön häviämistä luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi.

Perustelut:

Kaivoslaki 52.3 § kohta 8b.

LUPAMÄÄRÄYS 11

Kaivosyhtiön tulee pyrkiä säilyttämään kaivospiirin sisällä olevaa puustoa hajapölyn leviämisen rajoittamiseksi.

Perustelut:

Kaivoslaki 52.3 § kohdat 8a ja 8b

LUPAMÄÄRÄYS 12

Kaivosyhtiö ei saa vaarantaa kaivospiirialueella sijaitsevia luonnontilaisia lähteitä.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole kaivospiirillä vesilain (587/2011) säännöksiä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 13

Kaivosyhtiön tulee tarvittaessa hakea poikkeusta lähteen vaarantamiskieltoon vesilain (587/2011) 2 luvun 11 §:n nojalla lupa- ja valvontavirastolta, joka tämän päätöksen antohetkellä tarkoittaa aluehallintovirastoa.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole kaivospiirillä vesilain (587/2011) säännöksiä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 14

Kaivosyhtiön tulee pyrkiä suojelemaan kaivospiirin alueella olevaa luontoa säästämällä alueella olevia kosteikkoalueita.

Perustelut:

Kaivoslaki 52.3 § kohta 8b.

LUPAMÄÄRÄYS 15

Kaivosluvan haltijan on asetettava 15 438 087 euron suuruinen omavelkainen pankkitakaus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Määrätty vakuus on asetettava kaivosviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta.

Perustelut:

Kaivosvakuudella katetaan seuraavat kaivostoiminnan lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteet kaivosalueen saattamiseksi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon:

Avolouhoksen sulkeminen:

Louhoksen irtomaiden luiskaus *)	159 279
Aidat ja ylläpito	121 000

Rakennusten purkaminen

Rakennusten poisto	8 392 200
--------------------	-----------

Kemikaalien poisto

Kemikaalien ja vaarallisten jätteiden poisto	39 500
Rikastamon jätteen kuljetus Kevitsa-Riihimäki	11 500
Räjähteiden palautus	5 000

Pintojen poisto ja kunnostus

Tiivisasfaltti yhteensä	59 220
Kierrätyskelvoton asfaltti yhteensä	3 000
Kalvojen purku yhteensä	84 770
Kiviainesten siirto yhteensä	42 100
Yleinen siistiminen ja kylvö (75 % pinta-alasta)	301 950

Malmin käsittelyn alueet

ROM-pad kalvojen purku	981 953
ROM-pad maansiirto	1 030 784
Skyway (50 %)	325 296

Putkilinjat ja sähkölinjat

Purkuputki ja pintavalutuskentän ohitusputki	120 000
Pumppaamot	50 000
Voimalinja	285 000

Muuta

Kaivoskartan ja edustavien kairasydämien toimittaminen GTK:lle	8 550
Valmius poikkeavien tilanteiden varalle, ensimmäisen vuoden ajaksi	16 000
Alueen seuranta	14 400
Hallinnointi ja laadunvarmistus	249 763

Maanomistajakorvaukset (toistaiseksi kaivosalue omalla kiinteistöllä)

Ylimenoajan louhintakorvaus	0
Yhteensä (ilman ALV)	12 301 265
ALV 25,5 % (ei koske maanomistaja korvauksia)	3 136 822
Vakuus yhteensä (ALV 25,5 %)	15 438 087

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tarkastanut esitetyn vakuuden ja laskelman pohjaksi esitetyt perustelut. Yksityiskohtainen vakuuslaskelma perusteluineen on esitetty liitteessä 4.

Vakuuslaskelmassa esitettiin rautaromun myynnistä saatavan tuloja 1 030 000 euroa (ALV 0 %). Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ei hyväksy myyntitulojen vähentämistä vakuusmäärästä.

LUPAMÄÄRÄYS 16

Lupamääräykset tarkistetaan 1.6.2030. Mikäli Kevitsan kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia, tarkistusväliä aikaistetaan.

Tukes tulee lisäksi arvioimaan tarpeen kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamiselle

sen jälkeen, kun Kevitsan kaivoksen laadittavana olevasta Natura-arvioinnista on annettu lausunnot (louhintavaihe 5).

Kaivosyhtiön tulee toimittaa ajan tasalla oleva selvitys kaivoksen lopetus- ja jälkitoimenpiteistä, jotta kaivosviranomainen voi arvioida ja tarkistaa vakuuden sisällön kattavuuden ja suuruuden riittävyyden. Selvitys tulee toimittaa 1.12.2029 mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Kaivoslaki 57 §

Lupapäätös toimitetaan päätöksenantopäivänä Boliden Kevitsa Mining Oy:lle, Sodankylän kunnalle, Lapin ELY-keskukselle, Lapin liitolle, Metsähallitukselle, Paliskuntain yhdistykselle, Oraniemen paliskunnalle, Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Tieto päätöksen antamisesta lähetetään kirjeitse tai sähköisesti 40 §:n 1 momentissa tarkoitetuille asianosaisille.

Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Sodankylän kunnan yleisessä tietoverkossa. Kuulutuksen julkaisemisesta ilmoitetaan myös Lapin Kansa -lehdessä.

Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä ei peritä maksua, koska Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen 12.7.2023 johdosta asia käsitellään uudelleen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Tukesin päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Kaivoslaki 162 §

Liitteessä 5 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (9/2023)

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)

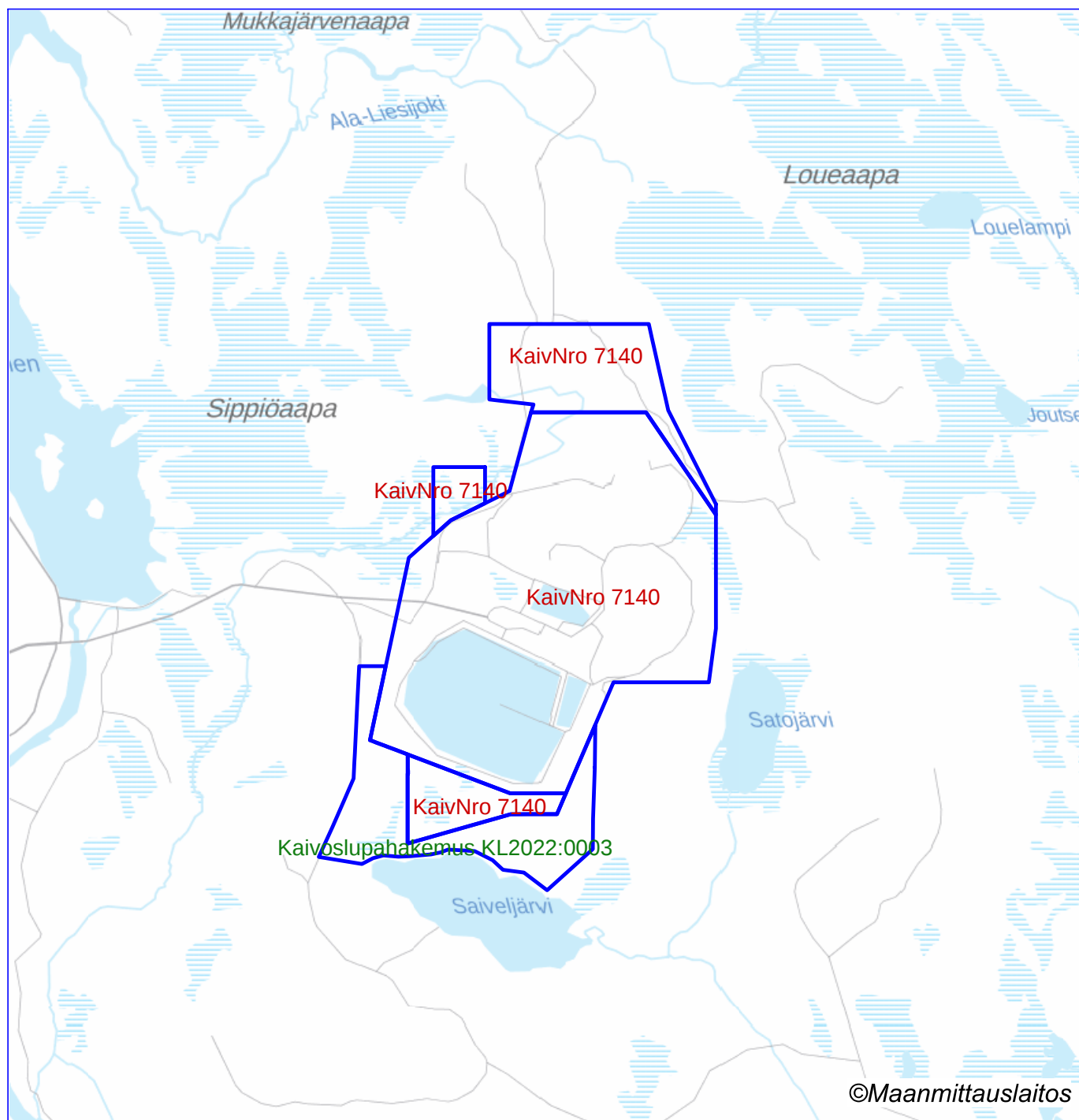
Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Ossi Leinonen puh. 029 5052 205

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt johtava asiantuntija Ossi Leinonen ja ratkaissut johtaja Kirsi Levä.

Liitteet

1. Kaivospiirin kartta
2. Annetut lausunnot
3. Hakijayhtiön selitys
4. Vakuuslaskelma perusteluineen
5. Valitusosoitus

Mittakaava 1:75 000

Boliden Kevitsa Mining Oy
Kevitsa

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Lausunto

LAPELY/2359/2015

8.5.2017

Julkinen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)
kaivosasiat@tukes.fi
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Viite

Lausuntopyyntö kaivospiirihakemuksesta 6.4.2017,
kaivosrekisterinumero 7140

Lausunto kaivospiirihakemuksesta, Boliden Kevitsa Mining Oy, Kevitsa, kaivospiiri 7140

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) lausuntoa Boliden Kevitsa Mining Oy:n (aiemmin FQM Kevitsa Mining Oy) kaivospiirihakemuksesta koskien Kevitsan kaivospiirin 7140 laajentamista pohjoiseen ja etelään. Hakemus on tullut vireille 21.10.2010, joten se käsitellään kaivoslain 503/1965 mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain 621/2011 siirtymäsäännökset.

Kevitsan kaivoksella on voimassa Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupapäätös 79/2014/1, jota Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut päätöksellään 16/00009/2. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on muuttanut em. ympäristöluvan tiettyjä lupamääräyksiä päätöksillään 118/2016/1, 164/2016/1 ja 27/2017/1. Kevitsan kaivoksen laajennusta koskeva ympäristövaikutusten arviointi (YVA) sekä kaivoksen laajentamista koskeva Natura-arviointi ovat valmistuneet vuonna 2011. Laajennusalueet sisältyivät YVA:an, mutta vain osittain Natura-arviointiin.

Kaivosyhtiö on ilmoittanut kaivospiirin laajennushakemuksessaan, että tuotannon laajentaminen ympäristölupapäätöksen 79/2014/1 sallimalla tavalla edellyttää pitkällä aikavälillä merkittävästi nykyistä laajempia kaivannaisjätteen varastointialueita tukitoimintoihin. Kaivospiirin laajennuksen pinta-ala on yhteensä 401,2 ha ja laajennusalueet tulisivat toimimaan kaivoksen apualueina. Haettava apualue täydentää olemassa olevaa kaivospiiriä. Kaivosyhtiö suunnittelee laajentavansa sivukivialuetta pohjoiselle kaivospiirin laajennusalueelle ja eteläinen laajennusalue palvelisi rikastushiekka-alueen ja sen korotusten tukitoimintoja ja toimisi mahdollisesti kaivannaisjätteen läjityksen

tiivistemateriaalien (turve) hankintaa ja varastoimista. Uusien alueiden käyttöönnoton myötä kaivosalueelta kertyvien vesien määrä kasvaisi.

ELY-keskus toteaa, että lopullinen tukitoimintojen sijoittuminen ja tekniset ratkaisut, joilla ko. alueet voidaan ottaa käyttöön, ratkaistaan ympäristölupavaiheessa. ELY-keskus antaa lausuntonsa näistä asioista aikanaan ympäristölupaviranomaiselle. Samassa yhteydessä tarkastellaan kaivannaisjätealueita koskeva vakuus. Kaivosvakuuksia tulee tarvittaessa tarkistaa kaivospiirin laajennussuunnitelmia vastaavaksi.

Luonnonsuojelu

Kaivospiirin laajentamisen luontovaikutusten ja luonnonsuojelulain mukaisten edellytysten arvioimiseksi hakemuksesta laadittu yhteenveto liitteineen on puutteellinen. Yhteenvedossa mainitaan Lapin ELY-keskuksen lausunnot kaivoksen laajennuksen yhteydessä laadituista YVA-selostuksesta ja Natura-arvioinnista, mutta nyt käsiteltävänä oleva kaivospiirin laajennus ei sellaisenaan vastaa YVA- tai Natura-arviointimenettelyssä käsiteltyjä vaihtoehtoja. Hakijayhtiön laatima selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta on Koitelaisen Natura-alueeseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnin osalta hyvin pintapuolinen. Myös tiedot hakemuksen ratkaisemisen kannalta olennaisista lisäselvityksistä, jotka hakija on itse teettänyt, puuttuvat.

ELY-keskus on tämän lausunnon valmistelussa käyttänyt YVA- ja Natura-arviointiasiakirjojen lisäksi kaivoksen tuotannon laajentamisen (malmin louhinta 166 Mt) ympäristö- ja vesitalouslupan (PSAVI lupapäätös nro 79/2014/1) valmisteluasiakirjoja sekä kaivoksen valvontaan liittyviä asiakirjoja, joihin sisältyy mm. edellä mainittuja asian ratkaisemisen kannalta olennaisia selvityksiä ja muistioita.

Vaikutukset Koitelaisen (FI1301716 SAC ja SPA) Natura-alueeseen

Natura-arvioinnista antamassaan lausunnossa (15.7.2011) ELY-keskus totesi arvioinnin keskeisen puutteen olevan se, ettei siinä ole arvioitu hankevaihtoehtoa VE1.5 (malmin louhinta 166 Mt) eikä muita rikastushiekka-allas- ja sivukiviläjitysaluevaihtoehtoja kuin vaihtoehdot RH5 ja SK1.1. Mikäli nämä vaihtoehdot toteutettaisiin, hanke heikentäisi merkittävästi Koitelaisen Natura-alueen suojeluperusteita ELY-keskuksen lausunnon mukaan. Nyt käsiteltävänä oleva kaivospiirin laajennushakemus koskee YVA-menettelyn hankevaihtoehtoon VE2 sisältyneitä sivukiven läjitysvaihtoehtoja SK1.2, SK1.3 ja osittain SK 1.1:stä sekä rikastushiekka-allasvaihtoehtoa RH2, joka kuitenkin varattaisiin kaivoksen tukitoiminnoille, ja varsinainen rikastushiekan läjitysalueen sijoituspaikan valinta on vielä tutkittavana. Hakemuksen mukaan sivukivialuetta SK1.1 on pienennetty siten, että raja-alue ei ulotu Natura-alueelle, vaan kaivospiirin laajennuksen ja Natura-alueen rajan väliin jää 150 – 200 metriä leveä suojavaiohyke. Hakijan arvion mukaan

hanke ei vaikuta merkittävän heikentävästi Natura-alueen suojeluperusteisiin.

Kaivospiirin laajennushakemuksessa sivukivialue nro 3 sijoittuu noin 2,6 kilometrin ja tukitoimintojen alue nro 1 noin 1,8 kilometrin etäisyydelle Koitelaisen Natura-alueesta. YVA-selostuksessa ja Natura-arvioinnissa esitetyt tiedot sekä em. alueiden sijainti ja etäisyys Natura-alueesta huomioon ottaen ELY-keskus katsoo, että näiden alueiden osalta heikentävät vaikutukset Natura-alueeseen eivät ole todennäköisiä.

Kaivospiirin laajennusalueista sivukivialue 2 sijaitsee Natura-alueeseen kuuluvan Huutamoavaan länsipuolella siten, että noin 1,5 kilometrin matkalla laajennus sivuaa Natura-aluetta noin 150 – 400 metrin etäisyydeltä. Aikaisempien selvitysten (YVA, Natura-arviointi) perusteella ELY-keskus arvioi, että Natura-alueen suojeluperusteena olevaan aapasoiden luontotyyppiin ja Huutamoavalla pesivään lintulajistoon (kurki, suokukko, liro, kapustarinta ja uhanalainen petolintulaji) kohdistuu heikentäviä vaikutuksia, jotka ovat luonteeltaan välillisiä (melu ja muu häiriövaikutus, pöly, päästöt, mahdollinen kuivatusvaikutus). Edelleen voidaan arvioida, että laajennusalueen kielteiset vaikutukset jäävät todennäköisesti vähäisemmiksi kuin Natura-arvioinnissa käsitellyn sivukivialue SK1.1:n alkuperäisen rajauksen, joka ulottui Natura-alueelle Huutamoavaan eteläosaan. ELY-keskus katsoo tehtyjen selvitysten olevan riittävät sen toteamiseksi, että laajennushakemuksen sivukivialue 2:n osalta ei ole tarpeellista tehdä erillistä luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia.

ELY-keskus huomauttaa kuitenkin, että sivukivialueen laajennukselle haettavan ympäristöluvan yhteydessä on selvitettävä ja määriteltävä lieventävät toimenpiteet, joilla Natura-alueeseen kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia ja riskejä voidaan vähentää.

Laajennusalueen luontotyypit ja lajit

Uhanalaisista ja silmälläpidettävistä luontotyypeistä kaivospiirin laajennusalueilla esiintyy välipintalettoa (EN), metsäkortekorpea (VU) ja lettonevaa (NT) sekä serpentiinikivikkoa (NT). Tieto perustuu YVA-selvityksiin. Uhanalaisten luontotyyppien esiintyminen alueella ei aiheuta suoria oikeusvaikutuksia, mutta luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ne tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää.

Sivukivialueella 2 olevalla serpentiinikivikolla kasvaa serpentiinipikkutervakkoa, joka luokitellaan silmälläpidettäväksi ja on Suomen vastuulaji. Laji ei ole enää luonnonsuojelulain 47 §:n mukaisten erityisesti suojeltavien lajien luettelossa, eikä kyseiselle esiintymälle ole aikaisemmassakaan vaiheessa määritetty luonnonsuojelulain 47 §:n mukaista rajausta. Kyseinen esiintymä sijaitsee sivukivialueen luoteisnurkassa, ja YVA-selostuksen mukaan sivukivialueen haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen voidaan lieventää rajaamalla lettonevan, serpentiinikivikon ja serpentiinipikkutervakon esiintymät

sivukivialueen ulkopuolelle. ELY-keskus esittää, että kyseiset esiintymät otetaan huomioon sivukivialueen rajauksessa ja jatkosuunnittelussa edellä mainitulla tavalla.

Sivukivialueella 3 esiintyy luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettua soikkokaksikkoa, vaarantunutta suopunakämmekkää sekä Suomen vastuulajia vaaleasaraa. Rauhoitetun kasvin hävittäminen on luonnonsuojelulain 42 §:n mukaan kielletty. ELY-keskus toteaa, että sivukivialueen 3 osalta kaivospiirin laajennushanke ei ole toteuttamiskelpoinen ilman luonnonsuojelulain 48 § 2 momentin mukaista lupaa poiketa soikkokaksikon rauhoitusmääräyksistä (kaivoslaki 503/1965 71 §).

YVA-selostuksesta antamassaan yhteysviranomaisen lausunnossa (28.7.2011) ELY-keskus totesi, että hankealueella esiintyy luontodirektiivin IV-liitteessä mainitulle viitasammakolle tyypillisiä elinympäristöjä, miltä osin selvityksiä tulee täydentää lupamenettelyjen yhteydessä. Vuonna 2012 selvitettiin viitasammakon esiintymistä potentiaalisilla paikoilla kaivoksen vaikutusalueella, mutta havaintoja lajista ei tehty kaivospiirin laajennushakemukseen sisältyvillä kohteilla. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tehtyä selvitystä voidaan näiltä osin pitää riittävänä.

Porotalous

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi ja haitallisten vaikutusten vähentämiseksi uudet apualueet tulee aidata sitä mukaa kun niitä otetaan käyttöön. Aidan rakenteesta, porttien lukumäärästä ja sijainnista tulee neuvotella Oraniemen paliskunnan kanssa. Poronhoidon toimintaedellytysten turvaamiseksi poronhoitajien kulku tulee mahdollistaa tienkäyttöoikeuksin. Hakija toteaa, että poronhoitajille voidaan järjestää tienkäyttöoikeus sivukivialueen penkkatielle. Koska apualuealaajennus vaikuttaa alueen tiestöön, ei voida olettaa, että pelkkä penkkatien käyttöoikeus mahdollistaa poronhoidon toimintaedellytysten turvaamisen.

Liikennevahinkoriskiä voidaan vähentää hakijan mainitsemien toimenpiteiden lisäksi myös esimerkiksi seuraavin toimenpitein: nopeusrajoitusten asettaminen, tienvarsien näkyvyyden parantaminen, kuljetusurakoitsijoiden valvonta ja kouluttaminen porojen käyttäytymisestä ja vahinkotilanteessa toimimisesta, poroista varoittavien kylttien asentaminen sekä pahimpien vahinkoalueiden aitaaminen /porojen kulkua ohjaavien aitojen rakentaminen.

Tärkeää on seurata poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia ja mahdollisten vahinkojen kehittymistä. Seuranta vaatii tilastointia. Seurannan tulee olla kaivosyhtiön vastuulla. Hyvä yhteistyö ja tavoitettavissa olevien vastuuhenkilöiden nimeäminen on tärkeää mm. tilanteessa, jossa poroja on kulkeutunut kaivosalueelle.

Kaivosyhtiöllä ja Oraniemen paliskunnalla on sopimus kaivoksen aiheuttamien haittojen korvaamisesta. Sopimus koskee nykyistä kaivospiiriä. Kaivospiirin laajennuksen johdosta sopimus tulee neuvotella uudelleen.

Lapin ELY-keskus tuo tiedoksi, että Oraniemen paliskunnalla on porotilalain 7 a §:n mukainen Vaiskonsehkä-niminen paimentopaikka kaivospiirin laajennuksen välittömässä läheisyydessä. Lisätietoja on liitteissä 1 ja 2.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuija Hilli ja ratkaissut Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö Eira Luokkanen. Asian valmisteluun ovat osallistuneet myös ylitarkastaja Maarit Vainio (luonnonsuojelu) ja porotalousasiantuntija Päivi Kainulainen (porotalous). Asiakirja toimitetaan vain sähköisesti.

LIITTEET

Liite 1. Päätös paimentopaikoista

Liite 2. Kartta, paimentopaikka

TIEDOKSI

Boliden Kevitsa Mining Oy / Ulla Syrjälä

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hilli Tuija 08.05.2017 09:50

Ratkaisija Luokkanen Eira 08.05.2017 10:18

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Lausuntopyyntö 7.1.2020, KaivNro 7140

Lausunto kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta, Boliden Kevitsa Mining Oy

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla Lapin ELY-keskukselta lausuntoa Boliden Kevitsa Mining Oy:n Kevitsan kaivoksen kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisen kuulemisasiakirjasta.

Tukes on antanut 24.6.2014 päätöksen yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavista määräyksistä, joita nyt tarkistetaan kaivoslain nojalla. Lisäksi Tukes on antanut 4.4.2018 päätöksen kaivospiirin laajentamisesta, missä yhteydessä on annettu tarkentavia ja täydentäviä lupamääräyksiä. Kuulemisasiakirja koskee em. päätösten mukaista kaivospiirin aluetta, joka on esitetty kuulemisasiakirjan liitteenä olevassa kartassa.

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Boliden Kevitsa Mining Oy:n Kevitsan kaivoksella on voimassa Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 11.7.2014 myöntämä ympäristö- ja vesitalouslupa 79/2014/1, jota on tietyiltä osin muutettu seuraavilla päätöksillä:

- Vaasan hallinto-oikeus 16/0009/2, 22.1.2016
- Korkein hallinto-oikeus 522/1/16, 15.2.2017
- Pohjois-Suomen aluehallintovirasto 164/2016/1, 9.12.2016
- Pohjois-Suomen aluehallintovirasto 27/2017/1, 20.4.2017
- Pohjois-Suomen aluehallintovirasto 87/2019, 19.6.2019

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston käsittelyssä on parhaillaan kaivosyhtiön 21.1.2019 jättämä hakemus pohjaveden pinnan alentamiseksi suojapumppauksin rikastushiekka-altaan A ympäristössä sekä ympäristöluvan 87/2019 lupamääräyksen 39a mukainen sulkemissuunnitelma. Em. lupamääräyksessä on määrätty, että luvan

saajan on toimitettava hakemuksena aluehallintovirastoon sivukivialuetta koskeva päivitetty sulkemis-, maisemointi- ja jälkihoitosuunnitelma ja sen perusteella tarkistettu kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma liitteineen. Hakemuksessa on esitettävä myös laskelma vakuuden suuruudesta. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksen 79/2014/1 mukaisesti koko kaivosta koskeva päivitetty sulkemis-, maisemointi- ja jälkihoitosuunnitelma tuli sisällyttää ympäristölupamääräysten tarkistamishakemukseen. Ympäristölainsäädännön muuttumisen vuoksi Vaasan hallinto-oikeus muutti sen selvitysveloitteeksi ja selvitys oli Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti toimitettava ELY-keskukselle. Kaivosyhtiö esitti 28.6.2019 ELY-keskukselle, että koko kaivoksen sulkemis-, maisemointi- ja jälkihoitosuunnitelma toimitettaisiin ympäristölupapäätöksen 87/2019 mukaisessa määräajassa Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle. ELY-keskus hyväksyi esityksen 17.7.2019. Sulkemis-, maisemointi- ja jälkihoitosuunnitelman lupakäsittelyn yhteydessä ratkaistaan myös ympäristönsuojelulain (527/2014) 59 §:n mukaisesti kaivannaisjätealueiden sulkemista ja siihen liittyvää vesienkäsittelyä koskeva vakuus. Hakemusta ei vielä ole kuulutettu.

Em. korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti arvonlisävero tulee ottaa huomioon vakuutta määrittäessä.

Kaivosyhtiö toteaa selvityksessään yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi, että ko. selvityksessä esitetyt toimenpiteet perustuvat vuonna 2014 hyväksytyyn jälkihoitosuunnitelmaan, ja että päivitetty sulkemissuunnitelma on jätetty viranomaisille hyväksyttäväksi lokakuussa 2019. ELY-keskuksen käsityksen mukaan päivitetty suunnitelma on ainakin kaivannaisjätealueiden osalta muuttunut selvästi aiemmasta, vuoden 2014 suunnitelmasta. Suunnitelmaa ei ole kuitenkaan vielä kuulutettu, eikä ELY-keskus ole antanut siitä lausuntoaan ympäristölupaviranomaiselle.

Sivukivialueen korottamista koskevassa lupapäätöksessä PSAVI 87/2019 sivukivialueen sulkemisen arvonlisäverollinen yksikkökustannus (17,9 €/m²) on arvioitu lähes viisinkertaiseksi aiempaan yksikkökustannukseen (3,6 €/m²) verrattuna. Kaivosyhtiö on hakemuksessaan esittänyt tätä korotusta, koska on käynyt ilmi, että kaivosalueella ei ole riittävästi sulkemiseen soveltuvaa moreenia ja yksikkökustannuksessa on siten otettu huomioon pidemmästä kuljetusmatkasta tulevat lisäkustannukset. ELY-keskuksen käsitys on se, että kaivosalueella olemassa olevat moreenivarat ovat varsin niukat, joten myös kaivoslain mukaisissa vakuuksissa on syytä ottaa huomioon mahdollinen pidempi kuljetusmatka, vaikka kaivoslain mukaisissa sulkemistoimissa moreenin laadulle ei todennäköisesti ole yhtä suuria vaatimuksia kuin kaivannaisjätealueiden sulkemisessa.

ELY-keskus huomauttaa, että selvityksessä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi teollisuusalueen maisemoinnin yhteydessä mainittu

ylijäävän betonijätteen kaivaminen maahan ei ole jätelainsäädännön mukaan sallittua. Betonijätettä voidaan kuitenkin tietyin edellytyksin hyödyntää maisemoinnissa joko ympäristöluvan tai mahdollisesti MARA-asetuksen tai muun kyseisenä ajankohtana voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Betonijätteen jätelain (646/2011) mukainen käsittely tulee siten ottaa huomioon vakuutta määrättäessä.

Selvityksessä mainitaan myös rikastamoalueen ja mm. urakoitsijoiden varikkoalueiden maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen selvittäminen toiminnan loppuvaiheessa ja tarvittaessa tehtävät pilaantuneen maaperän puhdistustyöt. Pilaantuneen maaperän puhdistusta ei kuitenkaan ole otettu huomioon kaivosyhtiön esityksessä vakuuden suuruudeksi perusteluineen. Pilaantuneen maaperän puhdistus ei sisälly ympäristönsuojelulain mukaisen vakuuden piiriin.

Kaivosyhtiön esitykseen vakuuden suuruudeksi perusteluineen on sisällytetty avolouhoksen aitaus ja reunojen luiskaus, rakennusten purkaminen (sisältää koneet ja laitteet), sähkölinjojen purkaminen, vesivarastoaltaan padon puhkaisu ja maisemointi sekä pumppaamojen ja putkilinjojen purkaminen. Malmin välivarastoalueen sulkemista ei ole otettu huomioon vakuuksissa. Alueella on vesivarastoaltaan lisäksi myös useita pienempiä vesialtaita (kuten hulevesiallas, malmin välivarastoalueen vesien keräysaltaat, avolouhoksen öljynerotusallas ja välivarastoallas). Näiden alueiden sulkemista ei ole otettu huomioon vakuuden määrässä, samoin kuin ei vaarallisten kemikaalijätteiden toimittamista asianmukaiseen käsittelyyn. Ympäristönsuojelulain perusteella vakuus voidaan määrätä ainoastaan kaivannaisjätealueiden sulkemiseen ja siihen liittyvään vesienkäsittelyyn, joten ko. kohteet eivät sisälly ympäristönsuojelulain mukaisen vakuuden piiriin ja ne tulisi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ottaa huomioon kaivoslain mukaista vakuutta määrättäessä, jotta koko alue voidaan tarvittaessa kunnostaa yleisen edun näkökulmasta turvallisesti ympäristöturvallisuus huomioon ottaen.

ELY-keskus katsoo, että kaivoslain 52 § ja 108 § mukaisen vakuuden on oltava suuruudeltaan niin kattava, että sillä voidaan varmuudella rahoittaa kaikki em. jälkihoitotoimenpiteet asianmukaisella tavalla sellaisessa tilanteessa, jolloin yhtiö itse ei pysty vastaamaan velvoitteistaan.

Kaivosyhtiö esittää vakuuden lajiksi konsernitakausta. Kaivoslain 109 §:n mukaisesti lupaviranomainen määrä vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa. Vakuuden lajista ei ole tarkemmin säädetty kaivoslaissa. Yhtiön esittämä konsernitakausta ei ole enää ympäristönsuojelulain mukaisissa vakuuksissa sallittu. Ympäristönsuojelulain 61 §:n mukaisesti vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Edelleen em. pykälän mukaisesti vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen

rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Tukesin päätöksen (24.6.2014) lupamääräyksen 2 mukaan "kaivostoiminnasta ei saa aiheutua huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle eikä yleisen tai yksityisen edun loukkausta" (kaivoslaki 18 § 1 mom. 2 kohta). Yleisiä etuja ovat mm. luontoarvot. Kaivoslain 52 §:n 3 momentin nojalla voidaan antaa tarkempia määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi. Kevitsan kaivospiiriä koskevassa kaivosluvassa ei ole annettu tarkentavia määräyksiä luontoarvojen huomioon ottamisesta. Luontoarvoja ei käsitellä myöskään yhtiön laatimassa selvityksessä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi (päiväty 14.11.2019).

Kevitsan kaivos sijaitsee Koitelaisen Natura-alueen välittömässä läheisyydessä. Toiminnan vaikutukset ulottuvat mm. Satojärvelle, jolla pesivä vesi- ja rantalinnusto sekä alueella levähtävät muuttolinnut ovat Natura-alueen keskeisiä suojeluperusteita. Kaivostoiminnan vaikutuksia lajeihin ja luontotyyppeihin seurataan säännöllisesti mm. linnustoselvitysten ja kasvillisuuslinjojen avulla. Seurantojen avulla voidaan myös varmistua siitä, että toiminnan vaikutukset eivät ole haitallisempia kuin mitä Natura-arvioinnissa on esitetty. Seurannoissa on havaittu joitakin vesitasapainoon ja linnustoon kohdistuvia muutoksia, jotka viittaavat kaivostoiminnan vaikutuksiin. Vaikutukset aiheutuvat vesitasapainon muutosten lisäksi mm. melusta ja pölystä. Seurantoja jatketaan tarkkailusuunnitelman mukaisesti ja tarvittaessa ELY-keskus ryhtyy jatkotoimenpiteisiin ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelulain perusteella. ELY-keskuksen näkemys on, että myös kaivosluvassa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavissa lupamääräyksissä olisi syytä tuoda esille, että Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojeluperusteita ei saa merkittävästi heikentää (Natura-alueen heikentämiskielto, LsL 64 a §).

Kaivospiirin alueella esiintyy myös rauhoitettuja, luontodirektiivin liitteen IV lajeja, joita koskee ns. tiukka suojelu. Kaivospiirin pohjoisosassa on kaksi lapinleikin esiintymää (Vaiskonselän lähde). Lisäksi lapinleikistä on uusia havaintoja (2018) lähellä kaivospiirin rajaa Ison Vaiskonlammen pohjoispuolella. Kaivospiirin itäosassa ja kaivospiirin itäpuolella Satojärven pohjoisosa on rauhoitettuja viitasammakoita. Nämä viitasammakoiden esiintymäalueet ovat luonnonsuojelulain 49 § mom. tarkoittamia luontodirektiivin liitteen VI (a) lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja joiden heikentäminen ja hävittäminen on kielletty. Lisäksi Mataraojan varressa, lähellä kaivospiirin rajaa on useita rauhoitetun, erittäin uhanalaisen hiuskoukkusammalen esiintymiä. Luontotyypeistä huomionarvoisia ovat sivukivialueen 2 lähellä sijaitsevat lettoneva ja serpentiinikivikko, jotka kuuluvat silmälläpidettäviin luontotyyppeihin. Kaivospiirin laajentamista koskevassa lausunnossa (LAPELY/2359/2015, 8.5.2017) ELY-keskus on esittänyt lettonevan, serpentiinikivikon ja alueella esiintyvän serpentiinipikkutervakon

esiintymän rajaamista sivukivialueen ulkopuolelle. Uhanalaisten lajien ja edellä mainittujen luontotyyppien huomioon ottamisella voidaan vähentää kaivostoiminnan haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaivosluvan yleistä etua koskevissa määräyksissä tulisi ottaa huomioon myös edellä mainitut laji- ja luontotyyppisuojelua koskevat asiat.

ELY-keskus viittaa kaivoslain esitöihin (HE 273/2009 vp), joiden yksityiskohtaisissa perusteluissa 52 §:n 3 momentin osalta todetaan: Lupaharkinnassa olisi mahdollista tilanteen kokonaisarvioinnin perusteella ottaa huomioon alueelliset ja paikalliset olosuhteet ja intressit sekä lupamääräyksiin varmistaa yksittäistapauksissa olosuhteisiin nähden saavutettavan oikeudenmukaisen ratkaisun. ELY-keskus katsoo, että em. laji- ja luontotyyppiesiintymät sekä Natura-alueen läheisyys tulisi ottaa huomioon ja suojelun turvaaminen varmistaa yleistä etua koskevilla lupamääräyksillä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuija Hilli ja ratkaissut Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö Eira Luokkanen. Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ylitarkastajat Liisa Viitala ja Taina Kojola sekä ympäristölakimies Pirkko Posio Luontoympäristöyksiköstä. Asiakirja toimitetaan vain sähköisesti.

TIEDOKSI

Boliden Kevitsa Mining Oy / Anniina Salonen

Tämä asiakirja LAPELY/4/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/4/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hilli Tuija 05.02.2020 10:35

Ratkaisija Luokkanen Eira 05.02.2020 11:37

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: lausuntopyyntöne 9.5.2025

Lausunto kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistaminen, Kevitsa (KaivNro 7140), Boliden Kevitsa Mining

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 § nojalla Lapin ELY-keskukselta lausuntoa Boliden Kevitsa Mining Oy:n Kevitsan kaivoksen kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisen kuulutusasiakirjasta.

Luonnon- ja ympäristönsuojeluun liittyvien seikkojen lisäksi pyydettiin erityisesti lausumaan kaivosyhtiön niistä selvityksistä, jotka koskevat kaivoslakiin 1.6.2023 tulleiden muutosten (laki kaivoslain muuttamisesta 505/2023) 52.3 §:n kohtia 8 a-e.

Tukes on antanut 28.1.2021 päätöksen, jossa tarkistettiin kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset. ELY-keskus on lausunut asiasta 5.2.2020. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on päätöksellään 12.7.2023 palauttanut asian Tukesille uudelleen käsiteltäväksi, koska kaivosviranomaisen ei ollut hallintolain 31 § 1 momentissa tarkoitetulla tavalla huolehtinut asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Päätöksessä ei ollut annettu lupamääräyksiä kaivostoiminnasta luonnonarvoille aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi, eikä siitä myöskään ilmennyt, millä tavalla ja miltä osin luonnonarvot on huomioitu muiden kaivoslain nojalla tehtyjen päätösten tai ympäristönsuojelulain mukaisen lupamenettelyn yhteydessä. Päätökseen ei sisällynyt sellaisia kululaskelmia tai muutakaan selvitystä asetetun vakuuden laskentaperusteista, jotta vakuuden riittävyttä olisi voitu luotettavasti arvioida.

ELY-keskuksen lausunto

ELY-keskus viittaa asiassa aiemmin 5.2.2020 (yleisten ja yksityisten etujen turvaaminen) ja 8.5.2017 (kaivospiirin laajentaminen) lausumaansa ja täydentää alla olevasti aiemmin annettuja lausuntoja. ELY-keskuksen lausunto koskee lausuntopyynnön mukaisesti kaivospiiriä 7140, joka näkyy kaivosrekisterin karttapalvelussa kahtena alueena, joista toinen on merkitty kaivospiiriksi ja toinen kaivospiirihakemukseksi. Tukesin yhteyshenkilö on vahvistanut ELY-keskukselle 27.5.2025 sähköpostitse, että lausuntopyyntö koskee näitä molempia alueita.

16.6.2025

Kaivoslain 3 §:n mukaan lupa- tai muun asian ratkaisemisessa tulee soveltaa kaivoslain lisäksi mm. luonnonsuojelulakia (mm. Kevitsaa koskeva PSHaO:n päätös nro 1119/2023). Tukes ei ole lausuntopyynnössään esittänyt, miten se aikoo lupamääräyksissä ottaa huomioon ELY-keskuksen aiemmin antamassa lausunnossa esittämät asiat. ELY-keskus kiinnittää huomiota siihen, että kuulutusasiakirjan liitteisiin sisältyvässä 30.9.2024 päivätyssä yhtiön selvityksessä yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta käsitellään luonnonarvojen huomioimista hyvin pintapuolisesti.

Koitelaisen Natura-alue

Natura-verkoston kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Kevitsan kaivos sijaitsee välittömästi Koitelaisen Natura-alueen länsipuolella. Luonnonsuojelulain 35 §:n mukaan, jos hanke todennäköisesti merkittävästi heikentää Natura-alueen luonnonarvoja joko yksin ja yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa, on vaikutukset Natura-alueeseen arvioitava. Euroopan Unionin tuomioistuin on tarkentanut luonnonsuojelulain Natura-säännösten taustalla olevan luontodirektiivin 6 artiklan tulkintaa. Natura-arviointi on ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti tehtävä aina, ellei ole objektiivisten seikkojen perusteella poissuljettua, että hankkeet tai suunnitelmat vaikuttaisivat alueen suojelutavoitteisiin merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa (mm. EUTI asiat C-538/09, C-6/04, C127/02, KHO 2008:72).

Euroopan komission mukaan Natura-arvioinnin yhteisvaikutusten arviointiin tulee sisällyttää jo toteutettujen, hyväksytyjen mutta keskeneräisten sekä lupahakemusvaiheessa olevien hankkeiden ja suunnitelmien vaikutukset (Euroopan komissio 2021: Natura 2000 -alueisiin liittyvien suunnitelmien ja hankkeiden arviointi – Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 ja 4 kohtaa koskevat menetelmäohjeet, s. 22, Euroopan komissio 2018: Natura 2000 -alueiden suojelu ja käyttö - Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan säännökset, s. 45–47).

ELY-keskus on useissa vuodesta 2021 pidetyissä viranomaisneuvotteluissa ja antamissaan lausunnoissa (mm. Kevitsan kaivospiirin laajentaminen 15.3.2023, 26.10.2023) katsonut, että Kevitsan kaivoksen nykyiset vaikutukset Koitelaisen Natura-alueeseen on arvioitava asianmukaisesti ennen kuin kaivokselle myönnetään sellaisia lupia, joilla voi olla vaikutusta Natura-alueeseen. Yhtiö laatii parhaillaan Natura-arviointia kaivoksen louhintavaihetta 5 varten.

Natura-arvioinnilla ja siitä annetuilla lausunnoilla on keskeinen merkitys päätettäessä kaivosluvassa annettavista yleisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista määräyksistä. Natura-arvioinnissa tai siitä annetuissa lausunnoissa on esimerkiksi saatettu tunnistaa tarve lieventää hankkeen vaikutuksia lupamääräyksin. Mahdollisista lievennystoimista ei tässä vaiheessa ole kattavaa käsitystä. ELY-keskus katsoo, että kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määritysten tarkistaminen saattaa olla tarpeen, kun Kevitsan kaivoksen laadittavana olevasta Natura-arvioinnista on annettu lausunnot.

16.6.2025

Lajit

Kaivospiirin pohjoisosassa on kaksi lapinleinikin esiintymää (Vaiskonselän lähde). Lisäksi lapinleinikistä on havaintoja lähellä kaivospiirin rajaa Ison Vaiskonlammen pohjoispuolella sekä kaivospiirin kaakkoisosassa. Lapinleinikki on luonnonsuojeluasetuksella (1066/2023 6 §, liite 3) rauhoitettu sekä EU:n luontodirektiivin liitteen IV ja luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023, 9 §, liite 7) mukaisesti tiukkaa suojelua edellyttävä kasvilaji, jonka esiintymien hävittäminen on luonnonsuojelulain 74 §:n nojalla kielletty.

Kaivospiirin itäosassa ja kaivospiirin itäpuolella Satojärven pohjoisosassa elää rauhoitettuja viitasammakoita. Nämä viitasammakoiden esiintymäalueet ovat luonnonsuojelulain 78 § tarkoittamia luontodirektiivin liitteen VI (a) lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joiden heikentäminen ja hävittäminen on kielletty.

Kaivospiirin länsiosassa Loivonen - nimisellä suoalueella esiintyy soikkokaksikkoja. Rikastushiekka-altaan ja Saiveljärven välisellä rimpisuolla esiintyy lisäksi silmällä pidettävää suovalkkua. Soikkokaksikko ja suovalkku ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 § ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023, 6 §, liite 3) mukaan rauhoitettuja kasvilajeja. Rauhoitetun kasvin hävittäminen on luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan kielletty.

Mataraojan varressa, lähellä kaivospiirin rajaa on useita havaintoja rauhoitetusta, erittäin uhanalaisesta hiuskoukkusammalesta sekä Mataraojan pohjoispuolen letolta myös rauhoitetusta, silmällä pidettävästä kiiltosirppisammalesta. Alueelta kerättyjä hiuskoukkusammalnäytteitä on vuonna 2024 selvitetty dna-sekvensoinnin avulla, ja tulosten mukaan näyttäisi siltä, että kaikki Kevitsan lähellä sijaitsevat koukkusammalnäytteet ovat yleisempää koskikoukkusammalta. Mataraojan koukkusammalnäytteistä osa on vielä analysoitavana, eikä niiden osalta tuloksia ole vielä käytettävissä.

Yksittäistapauksessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa luonnonsuojelulain rauhoitettuja tai tiukasti suojeltuja lajeja koskevista rauhoitusmääräyksistä, mikäli poikkeamisen edellytykset täyttyvät. Tulee huomata, että lajien suojelussa poikkeamismenettely on vasta viimesijainen keino, mikäli muuta tyydyttävää ratkaisua ei vaikutusten välttämiseksi ole mahdollista käyttää.

Kaivospiirin alueella esiintyy lisäksi uhanalaista, vaarantunutta suopunakämmekkää sekä Suomen vastuulajia vaaleasaraa. Suopunakämmekän esiintymistä osa on jo hävinnyt kaivostoimintojen seurauksena, mutta elinympäristöä on jäljellä kaivospiirin länsiosan suoalueella.

ELY-keskus katsoo, että yleisen edun turvaamiseksi lupamääräyksiin tulee sisällyttää määräykset rauhoitettujen putkilokasvi- ja sammallajien hävittämiskiellosta, rauhoitettujen ja tiukasti suojeltujen putkilokasvien hävittämiskiellosta sekä viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan

16.6.2025

hävittämis- ja heikentämiskiellosta. Suojeltujen ja uhanalaisten lajien huomioiminen esimerkiksi suhteessa toimintojen sijoitteluun on syytä kirjata lupamääräyksiin kaivoslain 52.3 §:n kohdan 8 b mukaisesti.

Suurta uhanalaista petolintua koskeva lausunto on erillisessä liitteessä.

Luontotyytit

Kaivospiirihakemusalueella on useita tiedossa olevia luonnonsuojelulain 65 § mukaisten tiukasti suojeltujen serpentiiniluontotyyppien (serpentiinikalliot, -kivikot ja soraikot) esiintymiä, jotka on kartoitettu maastossa vuonna 2023. Kartoitus on tehty vain isoimmilla, tausta-aineiston perusteella valituilla kalliojaljastumilla eikä aluetta ole siten kattavasti kartoitettu serpentiiniluontotyyppien osalta.

Luontotyytin hävittämis- ja heikentämiskiellon noudattamiseksi kaikista maahan kajoavasta tai kasvillisuutta vahingoittavista toimista tulee pidättäytyä ultraemäksisen kiviaineksen paljastumien (ml. soraikot) alueilla, kunnes ELY-keskus arvioinut kohteen tilanteen ja antanut tarkemmat ohjeet toimimiseen serpentiiniluontotyyppikohteiden läheisyydessä. Mikäli alueella havaitaan ultraemäksisen kivilajin paljastumia (kallioita, lohkaraita, kivikkoja tai sorapintoja), pyydetään näistä ilmoittamaan Lapin ELY-keskuksen Luontoympäristöyksikköön.

Serpentiiniluontotyytin heikentämis- ja hävittämiskiellosta on mahdollista poiketa ainoastaan ELY-keskuksen luvalla (luonnonsuojelulaki 66 §). ELY-keskus katsoo, että yleisen edun turvaamiseksi lupamääräyksiin tulee sisällyttää tiukasti suojellun luontotyytin hävittämis- ja heikentämiskielto sekä tieto siitä, että hävittämis- ja heikentämiskiellosta poikkeamista voi tarvittaessa hakea ELY-keskuksesta.

Kaivospiirihakemusalueen pohjoisosassa sijaitsee peruskartalle merkitty lähde. Lisäksi Kevitsan kaivoksen biodiversiteetin hallintasuunnitelman mukaan kaivoksen eteläpuolella Kevitsanaavan luoteisosassa sijaitsee mahdollisia lähteitä. Alueella voi olla myös sellaisia lähteitä, jotka eivät ole ympäristöhallinnon tiedossa. Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilaissa kielletty (VL 2. luku 11 §). ELY-keskus katsoo, että yleisen edun turvaamiseksi lupamääräyksiin tulee sisällyttää lähteen vaarantamiskielto sekä tieto siitä, että vaarantamiskiellosta poikkeamista voi tarvittaessa hakea aluehallintovirastosta.

Luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvia vaikutuksia voidaan vähentää ottamalla huomioon kaivospiirin ja kaivospiirihakemuksen alueella esiintyvät uhanalaiset, tai ainakin uhanalaisimmat luontotyytit kuten erilaiset letot. ELY-keskus on aiemmin toimittanut yhtiölle Letot-hankkeessa tehtyjen kartoitusten tulokset alueelta. Etenkin kaivospiirihakemuksena merkityn alueen rakentaminen ei ole vielä alkanut, joten toimintojen sijoittelussa on vielä mahdollista ottaa huomioon vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen kaivoslain 52 § 8 b -kohdan mukaisesti.

Poronhoito

16.6.2025

Porohoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi (kaivoslaki 52 § kohta 4) ELY-keskus kehottaa pitämään poronkoitolain 53 § mukaisen neuvottelun.

Vakuus

Vakuuden osalta ELY-keskus viittaa 5.2.2020 lausuttuun. Kyseisen lausunnon antamisen jälkeen on kuitenkin annettu useita ympäristö- ja vesitalouslupapäätöksiä, joista päätöksellä PSAVI 80/2023 (annettu 24.5.2023) on muutettu kaivannaisjätealueiden sulkemista koskevan vakuuden suuruutta. Lausunnossa 5.2.2020 todetun mukaisesti sivukivialueen sulkemisen arvonlisäverollinen yksikkökustannus on alun perin ollut 3,6 €/m² ja sitä on korotettu päätöksellä PSAVI 87/2019 17,9 €/m². Päätöksen PSAVI 80/2023 mukainen sivukivialueen sulkemisen yksikkökustannus on 28,92 €/m². Vaasan hallinto-oikeus on 9.6.2025 antanut päätöksensä päätöksestä PSAVI 80/2023 jätettyihin valituksiin, joten päätös PSAVI 80/2023 ei ole vielä lainvoimainen. Koko kaivoksen sulkemista koskeva sulkemissuunnitelma on edelleen aluehallintoviraston käsittelyssä.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet Tuija Hilli ympäristönsuojeluyksiköstä (vakuus), Päivi Kainulainen Elinkeino, työvoima ja osaaminen -vastuualueelta (porotalous), Anne Lindholm maankäyttö- ja ympäristövaikutukset -yksiköstä (pohjavesiasiat), Merja Lipponen luontoympäristöyksiköstä (lajit) ja Piippa Wäli luontoympäristöyksiköstä (serpentiiniluontotyyppit).

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Riikka Juutinen ja ratkaissut yksikönpäällikön sijainen Ari Neuvonen.

Liitteet

Salassa pidettävät lajitiedot sisältävä liite

Tiedoksi

Boliden Kevitsa Mining Oy, Johanna Holm

Tämä asiakirja LAPELY/40/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/40/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Juutinen Riikka 17.06.2025 07:55

Ratkaisija Neuvonen Ari 17.06.2025 07:46

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

LAUSUNTO

16.6.2025

Dnro 222/2025

Lausuntopyyntö 9.5.2025 kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla: Kaivosnumero 7140

KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN SEKÄ YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pyytää lausuntoa kaivoslain (621/2011) mukaisesta yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta Kevitsan kaivoksen osalta.

Kaivos sijoittuu Oraniemen paliskuntaan, poronhoitolain (PHL 848/1990) määrittelemälle erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetulle alueelle. Alueella olevaa valtion maata ei saa käyttää niin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle (PHL 2 §). Oraniemen paliskunnan suurin sallittu eloporomäärä on 6 000. Osakkaita paliskunnassa on noin 140. He saavat joko kokonaan tai osittain toimeentulonsa elinkeinosta.

Oraniemen poronhoito perustuu ympärivuotiseen luonnonlaitumien hyödyntämiseen. Neljännes poroista otetaan keskitalven ajaksi tarhoihin ja muut ovat luonnossa joko lisäruokinnan piirissä tai ilman lisäruokintaa. Kevitsan kaivoksen lähialueilla laidunsi aiemmin ympäri vuoden noin 1 000–1 500 poroa (15–25 % paliskunnan poroista), jotka ovat noin 10 osakkaan omistuksessa. Kaivosalueen ulkopuoliset laajat, runsasravinteiset aapasuot ovat tärkeitä kesälaitumia, jotka määrittävät porojen teuras- ja talvikunnon.

Kaivostoiminnan vaikutukset poronhoitoon

Kaivos on muuttanut porojen laidunten käyttöä, mikä on todettu myös kaivosyhtiön ja paliskunnan vuosittain tai tarvittavin välein kokoontuvassa yhteistyöelimessä/seurantaryhmässä. Kaivoksen ympärille on muodostunut laaja välttämisalue. Välttämisalue aiheutuu todennäköisesti kaivoksesta aiheutuvan häirityksen, melun ja pölyn yhteisvaikutuksesta. Porojen välttäminen näkyy myös GPS-seurannoissa. Kun poroilla on mahdollisuus väistää, ne eivät tule häirityille (melu, pöly) tai huonontuneille (pöly) laitumille.

Kaivos aiheuttaa vaikutuksia laajemmalle alueelle kuin pelkästään kaivospiirille tai kaivosluvan osoittamalle alueelle. Kaivoksen vaikutuksia poronhoidolle ovat laidunten menetys, poronhoitotöiden lisääntyminen, onnettomuuksien lisääntyminen kaivoksella ja sen lähialueella, mukaan lukien lisääntyneen liikenteen aiheuttamat porokolarit. Alueen vasojen teuraspainot ovat myös laskeneet kaivostoiminnan myötä. Pitkällä aikavälillä kaivostoiminnalla voi olla porojen terveyteen ja lihan laatuun aiheuttavia vaikutuksia.

Poronhoitoa turvaava lainsäädäntö

Poronhoitolaki (PHL 848/1990) on erityislaki, joka turvaa poroelinkeinoon asemaa ja alueidenkäytöllisiä edellytyksiä. Poronhoidon kannattavuus perustuu porojen vapaaseen laidunnusoikeuteen (PHL 3 §). Poronhoitoaissa (53 §) säädetään myös valtion viranomaisen neuvotteluvollisuudesta suunniteltaessa valtion maita koskevia poronhoidon harjoittamiseen vaikuttavia toimenpiteitä.

Kaivoslain 52§:n mukaan lupaviranomaisen on kaivosluvassa säädettävä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset. Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella on annettava erilliset määräykset. Lisäksi lupaviranomaisen on tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä vähintään kymmenen vuoden välein. Välttämättömän yleisen tai yksityisen edun turvaamiseksi taikka muusta erityisestä syystä myös määräajan voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä voidaan määrätä tarkistettavaksi määräajoin. (KaivosL 62.2 §)

Lupamääräysten antamisessa huomioon otettavat seikat

Kevitsan kaivoksen toiminta aiheuttaa merkittävää haittaa Oraniemen paliskunnan poronhoidolle. Kaivosyhtiön ja paliskunnan välillä on voimassa päivitetty sopimus (5.12.2022), kaikkia sopimuksessa sovitut haittojen lievennystoimia ei ole vielä toteutettu.

Paliskuntain yhdistys katsoo, että 4.4.2018 annetut lupamääräykset on syytä pitää voimassa. Kaivoksen lupamääräysten tarkistamista on syytä arvioida siinä vaiheessa, kun kaivostoiminta laajenee tai lähestyy loppuaan. Annettujen määräysten noudattamista tulee valvoa.

Lupamääräykset 6, 8 ja 9 vaativat mm. aitojen osalta jatkuvaa yhteistyötä paliskunnalta ja kaivosyhtiöltä. Kaivostoiminnan laajentaminen on suunnittelussa, joten lupamääräys 11 on aiheellista pitää voimassa, vaikka yhtiön ja paliskunnan välillä on sopimus.

Kaivostoiminnasta aiheutuvia vaikutuksia tulee jatkossakin seurata (Lupamääräys 10) ja mahdolliset uudet ilmenevät haitalliset vaikutukset tulee pyrkiä minimoimaan ja korvata paliskunnalle.

Kaivoksen lupamääräykset ja määräysten noudattaminen tulee tarkistaa siinä vaiheessa, kun kaivostoiminta laajenee, tai viimeistään silloin kun kaivoksen sulkeminen ja alueen ennallistaminen tulevat ajankohtaisemmiksi. Kaivoksen sulkemisesta ja alueen ennallistamisesta poronhoidolle soveltuvaksi on annettava määräykset.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

Lausunnon valmistelija, lisätiedot: Sanna Hast, etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi, +358 40 723 9966

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia Tunnistus	16.06.2025 15:19:00 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Metsähallitus
kirjaamo@metso.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 9.5.2025

Metsähallituksen lausunto kaivosluvassa annettavien sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta Kevitsan kaivospiirillä (KaivNro 7140), Boliden Kevitsa Mining Oy, Sodankylä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain 37 §:n (621/2011) nojalla Metsähallituksen lausuntoa Kevitsan kaivospiiriä (KaivNro 7140) koskevasta kuulutusasiakirjasta.

Asia on tullut vireille, koska Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on 12.7.2023 antamallaan päätöksellä kumonnut Tukesin 28.1.2021 antaman yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamista koskevan päätöksen ja palauttanut sen Tukesille uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeuden mukaan Tukesin päätöksessä ei huomioitu lainkaan kaivospiirin alueella tai kaivostoiminnan vaikutusalueella sijaitsevia luonnonarvoja. Päätöksestä tai Tukesin hallinto-oikeudelle toimittamista, lupaharkintansa perusteena olleista asiakirjoista ei myöskään ilmennyt, millä tavalla ja miltä osin luonnonarvot on huomioitu muiden kaivoslain nojalla tehtyjen päätösten tai ympäristönsuojelulain mukaisen lupamenettelyn yhteydessä. Asiassa ei voitu varmistua siitä, aiheutuuko toiminnasta luonnonsuojelulaissa tarkoitettuja kiellettyjä seurauksia. Tämän vuoksi Tukesin ei katsottu hallintolain 31 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla huolehtineen asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä ja ottaneen lupaharkinnassaan riittäväällä tavalla huomioon kaivospiirillä ja kaivospiirillä harjoitettavan kaivostoiminnan vaikutusalueella esiintyvien luonnonarvojen suojelemiseen liittyviä seikkoja. Lisäksi päätöksessä todettiin, että asiaa uudelleen käsitellessään Tukesin on toimivaltansa puitteissa tarvittaessa annettava tarpeelliset määräykset kaivostoiminnasta luonnonsuojelutarvoille aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi.

Metsähallitus antaa lausuntonsa luonnonsuojelulain (9/2023, LSL) 9 §:n mukaisena valtion luonnonsuojelualueverkoston hallinnasta, käytöstä ja hoidosta vastaavana luonnonsuojelun viranomaisena sekä tiettyjen lajien suojelusta ja seurannasta vastaavana asiantuntijana.

Metsähallitus kiinnittää yleisesti huomion siihen, että huolimatta hallinto-oikeuden antamasta ratkaisusta, yhtiön 30.9.2024 päiväämässä selvityksessä kuvataan suppeasti ja hyvin yleisellä tasolla luonnonarvojen suojelemiseen liittyviä seikkoja eikä hankkeesta vastaava esitä toimenpiteitä, jotka voitaisiin huomioida lupamääräyksiin yleisten ja yksityisten etujen tarkistamista koskevassa päätöksessä.

Metsähallitus toteaa, että puheena olevan kaivospiirin välittömässä läheisyydessä on **Koitelaisen Natura-alue** (FI1301716, SAC/SPA), jota koskevat luonnonsuojelulain Natura-alueita koskevat säännökset. Näistä keskeisimmät ovat suojelun perusteena olevien luonnonarvojen heikentämiskielto (LSL 34 §) sekä velvollisuus arvioida Natura-alueeseen vaikuttavien hankkeiden vaikutukset (LSL 35 §). Alue on myös perustettu luonnonsuojelulain 46 §:n mukaiseksi valtion luonnonsuojelualueiksi (Vna 646/2017). Koitelaisen luonnonsuojelualueella ovat voimassa LSL 49-52 §:ien rauhoitussäännökset.

Puheena olevan kaivospiirin pohjoisosan käyttö sivukivialueena on selvitettävänä louhintavaihe 5:tä koskevassa YVA-menettelyssä. YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan myös Natura-arviointi, joka tuottaa sekä tietoa toiminnan vaikutuksista Koitelaisen Natura-alueeseen että mahdollisuuksista lieventää näitä vaikutuksia. Metsähallitus yhtyy Lapin ELY-keskuksen näkemykseen, jonka mukaan yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistaminen saattaa olla tarpeen, sen jälkeen kun Natura-arviointi ja siitä annetut LSL 35 §:n mukaiset lausunnot ovat valmistuneet.

Hallinto-oikeuden kumoaman päätöksen jälkeen kaivoslakia on muutettu kaivoslupaa koskevan sääntelyn osalta siten, että kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset muun muassa *puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä ja uusimisesta sekä uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana*. Vaikka kaivosyhtiön tavoitteena on olla poistamatta tarpeettomasti puustoa kaivosalueelta, tulisi kaivosluvassa antaa määräys suojavyöhykkeestä, jolla edellytettäisiin puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämistä sekä uusimista. Metsähallituksen näkemyksen mukaan suojavyöhykkeeksi tulisi määritellä kaivospiirin Huutamoavaan puoleinen reuna-alue sekä kaivosaluetta ympäröivän tien itä- ja eteläpuolelle jäävä osuus Kevitsanvaarasta.

Salassa pidettävä osuus alkaa

Lisätietoja lausunnosta antaa Luontopalvelujen Luvat ja lausunnot -tiimin palveluomistaja Liinu Törvi (etunimi.sukunimi@metsa.fi).

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, Luontopalvelut

Liitteet Salassa pidettävä liitekartta

12.6.2025

174/11.00.02/2022

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi.

Viite: Lausuntopyyntö 9.5.2025 (KaivNro 7140)

Kaivosluvassa annettavien sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistaminen, Kevitsa (KaivNro 7140)

Hankkeen kuvaus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa kuulutusasiakirjasta koskien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamista Kevitsan kaivoksen osalta.

Suhde maakuntakaavaan

18.9.2024 voimaan kuulutetussa Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 kaivosalue sijaitsee kaivosalueella Kevitsa (EK 1904). Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla jo on kaivostoimintaa tai joilla kaivostoiminta on todennäköistä. Alueet sisältävät myös kaivostoiminnan kannalta tarpeelliset rikastuslaitokset, läjitys- ja rikastushiekka-alueet sekä liikenneväylät ja -alueet. Alueen kaivostoimintojen suunnittelussa (kaivoksen koko elinkaari huomioiden) on erityisesti vesistövaikutusten hallintaan liittyen otettava huomioon sään ääri-ilmiöt varautumalla muun muassa runsaisiin sateisiin ja tulvatilanteisiin. Kaivosalueen suunnittelussa, toteuttamisessa ja toteuttamisen ajoituksessa on turvattava poronhoidon alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Kohdekohtaisen suunnittelumääräyksen mukaan *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarvittaessa tehtävä Koitelaisen Natura 2000 -alueeseen kohdistuvien vaikutusten arviointi LSL 35 §:n mukaisesti ja tarvittaessa saatava valtioneuvostolta LSL 39 §:n mukainen poikkeaminen.*

Kaivosalueen eteläpuolelle on Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 osoitettu potentiaalinen kaivostoiminta-alue Kevitsa (ek-1 1924). Merkinnällä osoitetaan kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen mahdollisesti soveltuvia alueita, joilla on arvioitu tai inventoitu sellaisia malmi- ja mineraaliesiintymiä, että kaivostoiminnan suunnittelu on todennäköistä ja olemassa olevien kaivosalueiden potentiaalisia laajentumisalueita. Alueen toteuttaminen edellyttää yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Kohdekohtaisen suunnittelumääräyksen mukaan *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarvittaessa tehtävä Koitelaisen Natura 2000 -alueeseen kohdistuvien vaikutusten arviointi LSL 35 §:n mukaisesti ja tarvittaessa saatava valtioneuvostolta LSL 39 §:n mukainen poikkeaminen. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.*

Kaivosalueen sisälle on osoitettu poronhoidon kannalta erityisen tärkeä aita Oraniemen paliskunnan laidunkierto-/esteaita (ph 7407). Merkinnällä osoitetaan poronhoidon kannalta erityisen tärkeitä alueita, kohteita tai kiinteitä laidunkiertoaitoja sekä valtakuntien väliset poroesteaidat. Alueen suunnittelussa on turvattava poronhoidolle merkittävien rakenteiden/alueiden säilyminen ja valita poronhoidon kannalta kestävä ratkaisu. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että poronhoidon kannalta erityisen tärkeille kohteille voi johtaa pitkiäkin porojen kuljetusreittejä ja niihin liittyviä poroaitoja. Moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman harvoissa kohdissa pysyvän poroaidan kuten työ- ja laidunkiertoaidan kanssa ja että porojen kulku aidan läpi reitin kohdalta pyritään estämään. Lisäksi kaivosalueen ja metsätalous- ja poronhoitovaltaisen alueen (M-1 4561) rajalle on osoitettu poronhoidon kannalta erityisen tärkeä aita Vaiskonselkä (ph 7352).

Kaivosalueen sisälle on maakuntakaavassa osoitettu Seveso-alue Kevitsan ja Orica Finland Oy:n suojavyöhyke (sev 1980). Merkinnällä osoitetaan SEVESO III -direktiivin ja nestekaasulaitosten

konsultointiväyhykkeet. Suunniteltaessa alueen käyttöä tulee TUKES:lle ja pelastusviranomaiselle sekä tarvittaessa puolustusvoimille varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Osittain kaivosalueen sisälle sijoittuu arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma. Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat harjualueet, moreenimuodostumat, kivikot, ranta- ja tuulikerrostumat, kallioalueet tai muut vastaavat arvokkaat geologiset muodostumat. Alueen käytön ja toimenpiteiden suunnittelussa on otettava huomioon alueen luonnonkauneuden, geologisten muodostumien sekä erikoisten luonnonolosuhteiden ja -esiintymien erityispiirteet.

Potentiaalisen kaivostoiminta-alueen sisälle on osoitettu poronhoidon kannalta erityisen tärkeä aita Hanhilehto (ph 7353). Lisäksi potentiaalisen kaivostoiminta-alueen sisälle on osoitettu moottorikelkkailureitti, voimajohto ja voimajohdon yhteystarvemerkintä.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 on annettu koko maakuntakaava-aluetta koskevia määräyksiä muun muassa poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytöllisten toiminta- ja kehittämisedellytyksien turvaamisesta, arvokkaiden luonnonympäristöjen huomioimisesta sekä meluhaittojen ehkäisemisestä ja ympäristön viihtyisyyden turvaamisesta.

Alueella on voimassa 9.10.2001 lainvoiman saanut Lokka-Koitelainen-Kevitsa osayleiskaava. Maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella. Maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa, mutta on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Lapin liiton hallitus päätti 2.12.2024 käynnistää Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaavan 2050 laatimisen, kuuluttaa vaihemaakuntakaavan vireille sekä asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville. Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaava 2050 kuulutettiin vireille 24.1.2025.

Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on päivittää geopoliittisen tilanteen vuoksi voimassa olevia maakuntakaavoja ja vastata maankäytön suunnittelun osalta toimintaympäristön muutoksiin erityisesti liikennejärjestelmän ja turvallisuuden osalta. Keskeisenä tavoitteena on myös yhtenäistää seudullisten maakuntakaavojen suunnittelumääräyksiä. Tavoitteena vaihemaakuntakaavassa on osoittaa Lapin liikennestrategian 2050 mukaisesti liikennejärjestelmää koskeva kehittämistavoitteet sekä huomioida puolustusvoimien maankäytölliset tarpeet. Lisäksi tavoitteena on osoittaa keskeiset isot teollisuus- tai varastorakennusten alueet. Vaihemaakuntakaavan laadinnassa huomioidaan valtioneuvoston päätökset koskien kulttuuriympäristöä, maisema-alueita ja arkeologisia kohteita. Tavoitteena on myös selvittää laaja-alaisen M-alkuisten aluevarausten toimivuutta tässä toimintaympäristössä. Vaihemaakuntakaavassa voidaan osoittaa myös muita kaavaprosessin aikana esille tulleita tarpeita.

Lapin liiton näkemys

Lapin liitto on lausunut Kevitsan kaivospiirin laajentamisesta 3.3.2023, Boliden Kevitsa Mining Oy:n kaivospiirihakemuksesta 28.4.2017 ja Boliden Kevitsa Mining Oy:n kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta 31.1.2020.

Kaivostoiminta on yksi Lappi-sopimuksen mukaisista kärkitoimialoista. Lapin liiton virastolla ei ole huomauttamista Kevitsan lupamääräyksiin.

LAPIN LIITTO

Juha Piisilä
vs. suunnittelujohtaja

Lausunnon valmistelija:
Tiina Elo, ympäristöasiantuntija

D/56/10.00.00.05/2023

189 § LAUSUNTO KEVITSAN KAIVOSLUVAN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMISEEN LIITTYVÄSSÄ ASIASSA, KAIVNRO 7140, BOLIDEN KEVITSA MINING OY**Kh 189 § / 16.6.2025****Selostus**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa liitteenä olevasta kuulutusasiakirjasta. Lausunto tulee toimittaa KaivNro 7140 mainiten viimeistään 16.6.2025.

Tukes pyytää ennen päätöksentekoa asiasta lausunnot Sodankylän kunnalta, Lapin ELY-keskukselta, Lapin liitolta, Metsähallituksella, Paliskuntain yhdistykseltä ja Oraniemen paliskunnalta.

Ennen asian ratkaisemista Tukes varaa asianosaisille tilaisuuden tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta. Muille kuin asianosaisille Tukes varaa tilaisuuden ilmaista mielipiteensä lupaa koskevassa asiassa.

Kuulutusasiakirjan liitteessä 2 on esitetty lupamääräysten tarkistamisen olevat kaivoslain kohdat (52.3 §, 62 §, 108 § ja 109 §) sekä lainkohtien yksityiskohtaiset perustelut hallituksen esityksistä HE 273/2009 ja HE 126/2022, joista jälkimmäinen sisältää perustelut kaivoslain muuttamisesta (505/2023, tullut voimaan 1.6.2023).

Perusteena

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös 12.7.2023 (Dnro 20271/03.04.04.04.33/2021):

”Oikeudellinen arviointi

Kevitsan kaivospiirin alueella sekä sen lähiympäristössä sijaitsee ELY-keskuksen lausunnossa mainittuja luonnonsuojelulain mukaisia luonnonarvoja. Osa näistä luonnonarvoista on havaittu vuonna 2018 sen jälkeen, kun kaivostoiminta kaivospiirillä on jo aloitettu. Valituksenalaisessa päätöksessä tai Tukesin Kevitsan kaivospiirille 4.4.2018 antamassa päätöksessä ei ole annettu lupamääräyksiä kaivostoiminnasta luonnonarvoille aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Valituksenalaisessa päätöksessä Tukes on todennut, että luonnonsuojeluun liittyvät kysymykset on huomioitu jo alueita perustettaessa ja ympäristöluvuissa, eikä Tukesilla ole toimivaltaa luonnonsuojeluun liittyvien määräysten antamiseen.

Hallinto-oikeus toteaa, että kaivoslain mukaista lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava muun ohella, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään. Tämä tarkoittaa sitä, että kaivoslain mukaisessa lupaharkinnassa viranomaisen on tunnistettava, mitä rajoituksia luonnonsuojelulainsäädännöstä mahdollisesti seuraa, ja toimivaltansa puitteissa annettava tarpeelliset määräykset kaivostoiminnasta

luonnonsuojelulaissa tarkoitetuille luonnonarvoille aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Tällöin muusta kuin ympäristönsuojelulaissa tarkoitetusta päästöstä aiheutuvasta ympäristön pilaantumisesta on lähtökohtaisesti annettava tarpeelliset määräykset kaivoslain mukaisessa lupamenettelyssä. Myös kaivoslain mukaisten lupamääräysten tarkistamista koskevassa päätöksessä lupamääräykset on asetettava siten, että luvan myöntämisen edellytykset edelleen täyttyvät.

Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole huomioitu lainkaan kaivospiirin alueella tai kaivostoiminnan vaikutusalueella sijaitsevia luonnonarvoja. Valituksenalaisesta päätöksestä tai Tukesin hallinto-oikeudelle toimittamista, lupaharkintansa perusteena olleista asiakirjoista ei myöskään ilmene, millä tavalla ja miltä osin luonnonarvot on huomioitu muiden kaivoslain nojalla tehtyjen päätösten tai ympäristönsuojelulain mukaisen lupamenettelyn yhteydessä. Asiassa ei näin ollen voida varmistua siitä, aiheutuuko toiminnasta luonnonsuojelulaissa tarkoitettuja kiellettyjä seurauksia. Tämän vuoksi Tukesin ei voida katsoa hallintolain 31 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla huolehtineen asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä ja ottaneen lupaharkinnassaan riittävällä tavalla huomioon kaivospiirillä ja kaivospiirillä harjoitettavan kaivostoiminnan vaikutusalueella esiintyvien luonnonarvojen suojelemiseen liittyviä seikkoja. Asia on tämän vuoksi palautettava Tukesille uudelleen käsiteltäväksi.

Valituksenalaisessa päätöksessä asetetun vakuuden osalta hallinto-oikeus toteaa, että kaivoslain 108 §:n mukainen vakuus asetetaan kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteiden varmistamiseksi sen varalta, että toiminnanharjoittaja laiminlyö velvollisuutensa. Vakuuden määrää asetettaessa lupaviranomaisen on erityisesti arvioitava kaivoslain 143, 144 ja 150 §:ssä säädettyjen velvoitteiden hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Vakuuden on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen. Vakuus on riittävä vain, jos vakuussummasta voidaan kaikissa tapauksissa maksaa laiminlyötyjen jälkihoitotoimien suorittamisesta syntyvä ulkopuolisen yrittäjän arvonnäköalallinen lasku (KHO 2017:24).

Asiassa saadun selvityksen mukaan Tukes on hyväksynyt toiminnanharjoittajan esittämät kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteet ja asettanut luvansaaajan 8.1.2021 esittämän laskelman mukaisen määrän kaivoslain mukaiseksi kaivostoiminnan lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteitä varten asetettavaksi vakuudeksi. Valituksenalaiseen päätökseen tai Tukesin lausuntonsa liitteenä hallinto-oikeudelle toimittamiin asiakirjoihin ei ole kuitenkaan sisältynyt sellaisia kululaskelmia tai muutakaan selvitystä asetetun vakuuden

laskentaperusteista, jotta vakuuden riittävyttä voitaisiin luotettavasti arvioida.

Edellä selostetun perusteella Tukesin ei voida katsoa hallintolain 31 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla huolehtineen asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä tai arvioineen vakuuden määrää valituksenalaisen päätöksen tekohetkellä voimassa olleen kaivoslain 108 §:ssä (621/2011) edellytettyihin arviointikriteereihin perustuen. Kun oikeudelliset edellytykset vakuuden riittävyys arvioimiseksi puuttuvat, valituksenalainen päätös on myös vakuutta koskevalla valitusperusteella kumottava ja asia palautettava Tukesille uudelleen käsiteltäväksi.

Asian tultua edellä lausutuilla perusteilla ratkaistuksi, lausuminen muista valitusperusteista ei ole tarpeen.

Asiaa uudelleen käsitellessään Tukesin on toimivaltansa puitteissa tarvittaessa annettava tarpeelliset määräykset kaivostoiminnasta luonnonsuojeluarvoille aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Vakuuden riittävyttä arvioidessaan Tukesin on otettava huomioon kaivospiirillä harjoitettavan kaivostoiminnan luonne ja vaikutukset sekä arvioitava kaivoslain 143, 144 ja 150 §:ssä säädettyjen tarpeellisten lopetus- ja jälkitoimenpiteiden sekä näiden velvoitteiden hoitamisesta aiheutuvien kustannusten vakuustarpeen lisäksi 1.6.2023 voimaan tulleen kaivoslain 108 §:ssä (505/2023) säädetty muu vakuustarve. Kaivoslain mukaisia tarpeellisia lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteitä arvioitaessa tai vakuutta asetettaessa Tukesin ei tule tyytyä ainoastaan toiminnanharjoittajan itsensä määrittelemiin lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteisiin ja niistä esitettyyn kustannusarvioon.

Valittajan vaatimien asian uudelleen käsittelemistä koskevien ehtojen osalta hallinto-oikeus toteaa, ettei hallinto-oikeuden toimivaltaan kuulu valittajien tarkoittamien ehtojen asettaminen Tukesille asian uudelleen käsittelyä varten.”

Kuulemisen peruste on kaivoslain (621/2011) 52.3 §, 62 §, 108 § ja 109 §.

Liitteet

Lausuntopyyntö
Kuulemisasiakirjat
Kuulemisasiakirjan liitteet

Valmistelija

Kaivoskoordinaattori Kari Siirtola, p. 040 707 4300

Kunnanjohtajan esitys

Sodankylän kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, että kunta on tutustunut Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) esittämiin tietoihin Kevitsan kaivospiirin lupamääräysten tarkistamista koskevassa asiassa.

Sodankylän kunnanhallituksella ei ole asiassa täydennettävää tai erityistä lausuttavaa. Kunta ei ole saanut asian johdosta sellaista uutta tietoa, joka edellyttäisi kunnan näkökulmasta erityisiä huomautuksia kaivosluvan määräyksistä tai niiden tarkistustarpeesta.

Sodankylän kunnanhallitus korostaa yleisellä tasolla luonnonarvojen huomioimista sekä kaivostoiminnan jälkihoidon asianmukaisuuden merkitystä erityisesti kaivosalueen ympäristön kannalta. Asianmukaisilla jälkihoitotoimilla voidaan tukea alueen maisemallisten ja ekologisten arvojen säilymistä sekä varmistaa, että alueen mahdollinen muu käyttö tulevaisuudessa on mahdollista.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely

Veikko Virtanen esitti, että lausuntoon lisätään: ” Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että kaivoslupaa myönnettäessä on riittävän hyvin huomioitava kyseisen hakijan ja muidenkin mahdollisten kaivosten yhteisvaikutus vesistöihin, paikalliseen kuntarakenteeseen ja liikenneväyliin.”

Jukka Lokka ja Tuula Annala kannattivat Veikko Virtasen esitystä.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Veikko Virtasen lisäyksen lausuntoon.

Päätös

Kunnanhallitus totesi lausuntonaan, että kunta on tutustunut Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) esittämiin tietoihin Kevitsan kaivospiirin lupamääräysten tarkistamista koskevassa asiassa.

Sodankylän kunnanhallituksella ei ole asiassa täydennettävää tai erityistä lausuttavaa. Kunta ei ole saanut asian johdosta sellaista uutta tietoa, joka edellyttäisi kunnan näkökulmasta erityisiä huomautuksia kaivosluvan määräyksistä tai niiden tarkistustarpeesta.

Sodankylän kunnanhallitus korostaa yleisellä tasolla luonnonarvojen huomioimista sekä kaivostoiminnan jälkihoidon asianmukaisuuden merkitystä erityisesti kaivosalueen ympäristön kannalta. Asianmukaisilla jälkihoitotoimilla voidaan tukea alueen maisemallisten ja ekologisten arvojen säilymistä sekä varmistaa, että alueen mahdollinen muu käyttö tulevaisuudessa on mahdollista.

Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että kaivoslupaa myönnettäessä on riittävän hyvin huomioitava kyseisen hakijan ja muidenkin mahdollisten kaivosten yhteisvaikutus vesistöihin, paikalliseen kuntarakenteeseen ja liikenneväyliin.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Tukes

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee Kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa, työ- ja virkaehtosopimuksen, tai työnjohto- ja valvontaoikeuden käyttämistä.

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty 16.6.2025

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Kaivokset, kaivostoiminta, kaivosturvallisuus
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

VIITE: Selityspyyntö kaivoslain 42§:n mukaisesti, Tukes sähköposti 17.6.2025, Ossi Leinonen

Kaivosluvassa annettavien sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta

Boliden Kevitsa Mining Oy ei näe tarvetta antaa vastinetta Lapin Liiton ja Sodankylän kunnan lausuntoihin. Kaivosyhtiö vastaa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettuihin lausuntoihin (Lapin ELY-keskus, Metsähallituksen ja Paliskuntain Yhdistys) seuraavasti:

Lapin ELY-keskuksen lausunto, LAPELY/40/2023, 16.6.2025:

ELY-keskus kuvailee kaivosalueen ympäristössä olevat suojellut lajit ja luontotyytit ja huomauttaa ensisijaisesti vaikutusten välttämisestä. ELY-keskus toivoo toimintojen sijoittelua luonnon monimuotoisuuden ja muut ympäristövaikutukset huomioon ottavaksi erityisesti uhanalaisimmat luontotyytit erityisesti letot huomioiden.

ELY-keskus pitää kaivosyhtiön selvitystä yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta pintapuolisena luonnonarvojen huomioimisen osalta ja viittaa kaivosyhtiöllä laadittavana olevaan Natura-arvioon. ELY-keskus katsoo lupamääräysten tarkistamisen olevan lausuntojen jälkeen mahdollinen ja toivoo kaivosluvassa määrättäväksi lievennystoimia yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi Natura-arvion pohjalta.

ELY-keskus katsoo, että yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tehtyihin lupamääräyksiin tulee sisällyttää rauhoitettujen tai tiukasti suojeltujen tai uhanalaisten lajien hävittämiskielto, suojeltujen luontotyyppien hävittämiskielto ja lähteen vaarantamiskielto. Samalla ELY-keskus muistuttaa poikkeamislupamenettelystä lajien ja luontotyyppien osalta ELY-keskuksen ja lähteiden osalta aluehallintoviraston kautta.

ELY-keskus pyytää kaivosyhtiötä ilmoittamaan havainnot ultraemäksisistä kivilajin paljastumista ja pidättymään toimista alueilla, kunnes ELY-keskuksen Luontoympäristöyksikkö on arvioinut kohteen.

ELY-keskus pitää kaivostoiminnan seurauksena, että osa suopunakämmekän esiintymistä on hävinnyt, mutta pitää kaivospiirin länsiosan suoaluetta edelleen suopunakämmekän elinympäristönä.

ELY-keskus katsoo, että maakotkan alkuperäistä luonnollista pesää tulee edelleen suojella puustolla ja meluvallilla.

Lisäksi ELY-keskus lausuu poronhoitolain mukaisesti pidettävistä neuvotteluista ja kaivoksen sulkemista koskevasta vakuudesta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Kaivokset, kaivostoiminta, kaivosturvallisuus
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

Vastine: Kaivosyhtiön mukaan kaivosviranomainen voi toimivaltansa puitteissa antaa tarpeelliset lupamääräykset puuston, muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana, kaivosalueen toimintojen sijoittelusta ottaen huomioon luonnon monimuotoisuus ja muut ympäristövaikutukset sekä toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutuminen siltä osin kuin tämä kuuluu kaivoslain soveltamisalaan, eikä sitä ole ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristöluvassa annettu.

Kaivosyhtiö korostaa, että lupamääräykset puuston, pölyn ja melun suhteen on annettu jo ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristö- ja vesitalousluvassa (PSAVI/144/04.08/201, 11.7.2014), eikä niitä ole tarpeen antaa enää kaivoslain mukaisessa lupamenettelyssä. Kaivosyhtiöllä on ympäristöluvassa annettu lupamääräys 23. säilyttää mahdollisuuksien mukaan kaivospiirin sisällä oleva puusto. Perusteluina on sanottu, että sillä voidaan rajoittaa hajapölyn leviämistä ympäristöön. Kevitsanvaara sijaitsee vain pieneltä osalta Kevitsan kaivospiirin alueella. Alueelta ei ole tarkoitus poistaa puustoa tarpeettomasti ja se toimii itsessään jo meluvallina Natura-alueen suuntaan. Ainoastaan kaivospiirin ympärillä sijaitsevan aidan ympäristöstä poistetaan puustoa, niin sanottua risukkoa tai pienimittaisia puita, aidan ylläpitämiseksi silloin kun se on välttämätöntä. Aidan ylläpidosta on määrätty ympäristöluvan lupamääräyksessä 9. Kaivosalueella on myös olemassa oleva meluvalli. Ympäristöluvassa on annettu lupamääräys 31., jossa määrätään rajoitettavaksi melun leviämistä Koitelaisen Natura-alueen, erityisesti Satojärven suuntaan jo toteutetuin meluvallein. Lupamääräyksen mukaan melupäästöjen muutosten yhteydessä on tarkasteltava toteutettujen meluvallien riittävyttä. Kaivosyhtiö on siis jo sitoutunut melun rajoittamiseen meluvalleilla, melun mittauksiin sekä melun vaikutusten arviointiin.

Kaivosyhtiö yhtyy ajatukseen, että kaivoslainsäädännön mukaisilla lupamääräyksillä on mahdollista vaikuttaa kaivostoiminnan vaikutuksiin luonnon monimuotoisuuteen. Kaivostoiminnan vaikutus luonnon monimuotoisuuteen on paikallinen ja rajautuu pääasiassa kaivostoimintaan varten varatulle kaivospiirin alueelle. Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä ja parantamista voidaan kaivosluvassa ohjata lupamääräyksillä kaivosalueen toimintojen sijoittelusta niin, että alueelle jätetään mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi kosteikkoalueita ja paahdeketoja, jättämällä kaadettuja puita lahoppuiksi, ja ajoittamalla rakentaminen ottamalla huomioon häiriintyvät lajit ja suojaamalla ja säästämällä alueen arvopuustoa. Kaivosalueella säästettävät luonnonmukaiset alueet toimivat myös sadevesien suodattajina. Kaivosyhtiön strategiassa on tavoitteena luonnon monimuotoisuuden nettopositiivisuus vuoteen 2030 mennessä.

Kevitsan tapauksessa kaivospiiri ja toiminta-alue on toimintaan nähden suunniteltu jo hyvin tiukaksi. Naturen sijainti on huomioitu kaivosalueen suunnittelussa ja välissä on kosteikko, jota tarkkaillaan erityisesti alueen luontoarvot huomioiden. Kaivosyhtiö on myös omaehtoisesti jättänyt kaadettuja puita lahoppuiksi tehdessään viitasammakon elinympäristön laajentamistoimenpiteitä. Luonnon monimuotoisuutta parantaville toimenpiteille on kysytty ELY-keskuksen mielipide ja maanomistajan (Metsähallitus) kanssa on tehty sopimus maankäytöstä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Kaivokset, kaivostoiminta, kaivosturvallisuus
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

Nykyinen kaivospiirin alue sai kaivosluvan vuonna 2018. Toimintojen sekä laajennetun kaivospiirin tulevien toimintojen sijoittumisella on varmistettu vaikutusten välttäminen perustuen toimintaan liittyvään YVA-menettelyyn ja Natura-arvioon (2011), joissa oli huomioitu nyt tarkasteltava kaivosalue ja huomioitu suunnittelussa vaikutusten arvioinnissa esille tulleet näkökohdat ja annettu nykyiset lupamääräykset kaivoslain ja ympäristönsuojelulain mukaisesti. Nykyiset ja tulevat sivukivialueet ja rikastushiekka-alueet on sijoitettu niin, että minimoidaan ympäristövaikutukset. Sijoittelu on tehty luonnon monimuotoisuuden ja muut ympäristövaikutukset huomioon ottavaksi erityisesti uhanalaisimmat luontotyypit (kaivoslaki 52.3 § kohta 8 b).

Kaivosyhtiö vahvistaa, että Natura-arviointi on yhtiöllä laadittavana ja se tullaan jättämään Lapin ELY-keskukselle louhintavaiheen 5 YVA-selostuksen yhteydessä lokakuun 2025 loppuun mennessä. Edellinen luonnonsuojelulain mukainen Natura-arvio on tehty vuonna 2011. Viimeisin arviointi on tehty vuonna 2023, sitä on päivitetty vuonna 2024 ja viimeisimpien kommenttien pohjalta tehtävä arviointi on vielä päivityksessä ja toimitetaan viranomaisille 2025. Kaivosyhtiö haluaa korostaa ja tuoda esille, että käynnissä olevat YVA-menettely ja Natura-arvion päivitys kohdistuvat tulevalle mahdolliselle louhintavaiheelle 5. Kaivosyhtiö ei ole tehnyt päätöstä sen toteuttamiseksi, eikä lupamääräyksiä ole tarvetta antaa toiminnalle, joka ei koske tätä kuulutettua lupamenettelyä. Tämä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tehty selvitys ja lupamääräysten tarkistaminen koskee nykyistä toimintaa, louhintavaihetta 4 ja lievennystoimiin liittyvät lupamääräykset Natura-arvioinnin pohjalta on jo annettu ympäristöluvassa. Kaivoksen tuotannon nostamisesta tasolle 10 miljoonaa tonnia (louhintavaihe 4) on tehty ympäristövaikutusten arviomenettelystä annetun lain tarkoittama arviointimenettely. Lapin ELY-keskus on 28.7.2011 antanut lausuntonsa arviointiselostuksesta ja sen riittävydestä. Tämän kyseisen YVA-hankkeen yhteydessä sekä Lapin ELY-keskus että Metsähallitus ovat antaneet lausuntonsa hankkeen Natura-arvioinnista.

Kaivosyhtiö yhtyy ELY:n näkemykseen, että lupamääräysten tarkistus koskien louhintavaihetta 5 lausuntojen jälkeen on mahdollinen ja kaivosluvassa määrättäväksi lievennystoimia yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi Natura-arvion pohjalta siltä osin kuin tämä kuuluu kaivoslain soveltamisalaan. Yhtiö haluaa myös korostaa, että seuraavassa Natura-arvioinnin päivityksessä (2025) on huomioitu erityisesti letot.

Kaivosyhtiö yhtyy ELY:n näkemykseen, että yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tehtyihin lupamääräyksiin voi sisällyttää yleisen lupamääräyksen koskien rauhoitettujen tai tiukasti suojeltujen tai uhanalaisten lajien hävittämiskieltoa, suojeltujen luontotyyppien hävittämis- ja heikentämiskieltoa ja lähteen vaarantamiskieltoa, ja niitä koskevan luonnonsuojelulain mukaisen poikkeamismenettelyn.

Kaivosyhtiön mukaan on mahdollista kirjata kaivoslupaan myös lisäys yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi kaivostoiminnan aikana puuston säilyttämisestä kaivospiirin sisällä tai lisätä maininta lahopuiden jättämisestä mahdollisuuksien mukaan, jos asiaa halutaan tuoda esille myös kaivoslain mukaisessa luvassa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Kaivokset, kaivostoiminta, kaivosturvallisuus
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

Toisin kuin ELY-keskus, kaivosyhtiö pitää selvitystä yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta riittävänä myös luonnonarvojen huomioimisen osalta. Selvityksessä on seitsemäntoista (17) sivua. Tässä vaiheessa laadittavana olevaan Natura-arvio ei ole tarpeen tässä lausuttavana olevassa asiassa. Vuonna 2019 käynnistetty kaivoslain mukainen yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tehtävien lupamääräysten tarkistaminen (edellinen vuodelta 2014) voidaan tehdä ilman louhintavaiheen 5 liittyvää Natura-arviota. Selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi päivitettiin 2024 ja uuden kaivoslain mukaisesti siihen lisättiin kappaleet 8 (Toimenpiteet kaivoslaissa kiellettyjen seurausten välttämiseksi) ja 9 (Muut yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömät seikat).

Luonnonarvojen huomiointi selvityksessä on tiivistettynä pääosin seuraava:

1. Ympäristövaikutusten tunnistaminen ja seuranta

Kaivoksen merkittävimpiä ympäristövaikutuksia ovat melu, pöly, vesistöpäästöt ja maiseman muuttuminen. Vaikutuksia on tunnistettu myös porotalouteen, virkistyskäyttöön, kasvillisuuteen ja pohjavesiolosuhteisiin. Ympäristövaikutuksia seurataan Lapin ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti.

2. Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja kompensatiot

Viitasammakon elinympäristön laajentamishanke on meneillään ja seurantavaiheessa. Hävitetyn lettonuppisaran kompensatioksi on perustettu yksityinen luonnonsuojelualue hieman pohjoisemmaksi Kevitsasta. Uivelon ja telkän pesäpönttöjä on lisätty Koitelaisen alueelle, ja maakotkan vaihtopesälavoja on asennettu, huollettu ja korvattu. Satojärven suuntaan on rakennettu erillinen meluvalli. Kaivosyhtiö tukee paikallista elinvoimaisuutta ja harrastustoimintaa mm. vapaa-ajankalastusta tukien.

3. Vesistövaikutusten hallinta

Satojärven vedenkorkeutta seurataan jatkuvatoimisesti, ja tarvittaessa rakennetaan pohjapato järven luusuaan. Taloudellinen kompensatio on kohdistunut vesistövaikutuksiin, ja kalatalousmaksu on määrätty kalakantojen parantaviin toimenpiteisiin. Puhtaita vesiä, jotka täyttävät vedenlaatuvaatimukset, ohjataan takaisin vesistöön virtaamien ylläpitämiseksi.

4. Pöly- ja melupäästöjen hallinta

Hajapölypäästöjen hallintasuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti. Melun leviämistä rajoitetaan mm. maanalaisella murskaamalla ja meluvallilla sekä toimintojen sijoittamisella. Varastoalueet ja läjitysalueet toimivat leviämistä rajaavina rakenteina. Marjojen ja sienien metallipitoisuuksia on tutkittu, ja niiden on todettu olevan turvallisia käyttää myös kaivoksen läheisyydessä. Myös lupon esiintyvyyttä porojen laidunalueilla ja kaivoksen läheisyydessä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Kaivokset, kaivostoiminta, kaivosturvallisuus
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

on tutkittu ja todettu olevan hyvällä tasolla. Louhoksella tärinävaikutuksia ehkäistään huolellisella ja oikeinmitoitettulla panostuksella ja ajastuksella.

5. Maisemointi ja metsitys

Kaivostoiminnan loputtua rakennukset ja rakenteet puretaan. Paikallisten asukkaiden virkistyskäyttömahdollisuuksia tuetaan hyvällä sulkemissuunnittelulla. Sulkemissuunnitelmassa esitetään metsityssuunnitelmat yhteistyössä maanomistajan kanssa. Kaivannaisjätealueiden maisemointi ja kasvillisuuden leviämisen edistäminen on huomioitu. Maisemoinnilla tuetaan myös alueen mahdollista myöhempää virkistys- ja matkailukäyttöä. Kaivoksella on käytössä progressiivinen sulkeminen eli toiminnan aikana suljetaan käytöstä poistettuja alueita. Haitallisia vaikutuksia on ehkäisty toteuttamalla nykyisten läjitysalueiden korotuksia laajennuksien sijaan ja alueet palautetaan turvallisiksi.

6. Puuston säilyttäminen

Kaivospiirin sisällä oleva puusto on säilytetty mahdollisuuksien mukaan, mikä auttaa myös hajapölyn leviämisen rajoittamisessa.

ELY:n lausuntoon liittyen kaivosyhtiö haluaa erityisesti tuoda esille, että suopunakämmekästä on tehty havaintoja vuoden 2011 YVA-selvitysten aikaan. Esiintymiä löytyi Kevitsanaavan pohjoisosasta, Kevitsanvaaran ja Kevitsansarven välisestä lettokorvesta, Satojärven ympäristöstä, Sippiöaavalta sekä Loivosesta. Vuoden 2011 YVA:n aikaan suopunakämmekä oli vielä luokiteltu vaarantuneeksi (VU). Nykyisen uhanalaisuusluokituksen (punainen kirja 2019/laji.fi) mukaan suopunakämmekä on silmälläpidettävä (NT) eli suopunakämmekä ei ole uhanalaiseksi luokiteltava. Alueellisestikin (2020) suopunakämmekä on uhanalainen vain eteläisemmässä Suomessa Pohjois-Karjala – Kainuu -vyöhykkeeseen asti, ei Pohjois-Suomessa. Vuoden 2014 ympäristöluvassa ei otettu erikseen kantaa suopunakämmekän esiintymisiin, eikä kaivosyhtiö näe edelleenkaan tarvetta määrätä lupamääräyksiä kohdistuen erityisesti suopunakämmekään. Silmällä pidettävät lajit huomioidaan luontoselvityksissä systemaattisesti arvioitaessa toiminnan muutoksia.

Kaivosyhtiö haluaa lisäksi tuoda esille, että Kevitsan kaivoksen louhintavaihe 5 YVA-menettelyyn liittyen tehtiin luontoselvityksiä kaivosalueen lähiympäristössä kesällä 2024. Selvityksissä keskityttiin serpentiiniluontotyyppeihin sekä niille tyypilliseen kasvi- ja sammallajistoon. Tulosten mukaan selvitysalueella sijaitsi tiukasti suojeltuja luontotyyppejä. Uusia havaintoja suojelluista lajeista ja luontotyypeistä ei tehty. Kaikki tiedossa olleet suojeltavat lajit ja luontotyytit on jo todettu aiemmin ELY:n selvityksissä, eikä lisätarkasteluja lajin suhteen ole ollut tarvetta tehdä. Kaivosyhtiö ei ole vielä toimittanut raportteja ELY:lle ja ne toimitetaan seuraavan Natura-arvioinnin liitteenä. Kuten ELY on tuonut esille, tarvittaessa tiukasti suojeltujen luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen heikentämiselle voi hakea poikkeuslupaa luonnonsuojelulain mukaisesti. Mahdollinen poikkeusmenettely

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Kaivokset, kaivostoiminta, kaivosturvallisuus
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

serpentiiniluontotyyppien osalta vaatii esiintymien selvittämistä laajemmin, jotta voidaan todeta, etteivät kyseisen luontotyyppin suojeluperusteet huomattavasti vaarannu. Kaivosyhtiö tulee tarvittaessa lähitulevaisuudessa teettämään luontoselvityksiä laajemmalti ja toimittaa tarvittaessa poikkeuslupahakemuksensa ELY:lle ympäristölupahakemusvaiheessa. Yllä mainittu yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettava yleinen lupamääräys rauhoitettujen tai tiukasti suojeltujen tai uhanalaisten lajien hävittämiskiellosta, suojeltujen luontotyyppien hävittämis- ja heikentämiskiellosta ja maininta poikkeamismenettelystä on kaivosyhtiön mukaan riittävä lupamääräys serpentiiniluontotyyppien tunnistamiseen ja rajoittamiseen.

Kaivosyhtiö toteaa maakotkan luonnollisen pesän suojeluun liittyen pesän kompensoinnin jo tehdyksi vuonna 2012. Boliden Kevitsan kaivoksen YVA- ja ympäristölupaprosessiin (2011) liittyen toteutettiin kompensatiotoimina Koitelaisen Natura 2000-alueelle (FI 130 1716) kolme maakotkan (*Aquila chrysaetos*) tekopesää vuonna 2012. Kotkalle aiheutuvan haitan osalta vaihtopesälavojen rakentaminen on katsottu riittäväksi kompensatiotoimeksi ympäristöluvan (PSAY-2007-Y-101, 2.7.2009) lupamääräyksen 66. liittyvissä perusteluissa. Kotkan palaaminen alueella olevalle reviirille ei ole ennustettu olevan todennäköistä melupäästöistä ja toiminnasta muutoin aiheutuvasta häiriöstä johtuen. Maakotkaseurannassa tarkastetaan vuosittain pesät ja pesinnän tulos Metsähallituksen toimesta. Pesintätulosten perusteella maakotka on rakentanut pesänsä Kevitsan läheisyyteen rakennettuun tekopesään joka vuosi ja pesinyt onnistuneesti useana vuonna tekopesissä. Vuonna 2023 todettiin seurannassa kaksi tekopesää pudonneeksi ja ne korjattiin Kevitsan toimesta syksyn 2023 aikana.

Maakotkan alkuperäistä luonnollista pesää ei ole tuhottu missään vaiheessa. Pesää on aika ajoin koristeltu. Vuonna 2025 on kuitenkin viimeksi todettu, että maakotkan alkuperäinen luonnollinen pesä on ollut asumaton. Kaivosyhtiön mielestä lupamääräyksiä maakotkan luonnollisen pesän suojelemiseksi ei erikseen tarvita. Kaivosyhtiön mielestä on riittävää, että maakotkaa koskee edelleen lajisuojelu eli yksilöä ei häiritä kaivosyhtiön toiminnalla tarpeettomasti.

Maakotkan pesään liittyviä muutoksia kaivoksen toiminnassa ei ole tapahtunut ja muutokset toiminnassa arvioidaan seuraavan tulevaisuutta koskevan YVA-menettelyn yhteydessä (louhintavaihe 5).

Kaivosyhtiö on poronhoitolain mukaisesti pitänyt neuvottelut sis. ennakkoneuvottelut ja huolehtinut kaivoksen sulkemista koskevasta vakuudesta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Kaivokset, kaivostoiminta, kaivosturvallisuus
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

Metsähallituksen lausunto MH 3875/2025, 16.6.2025:

Metsähallitus toivoo kaivosyhtiön selvitykseen luonnonarvojen suojelemiseen liittyviä seikkoja ja toimenpiteitä, jotka voitaisiin huomioida lupamääräyksiin yleisten ja yksityisten etujen tarkistamista koskevassa päätöksessä, joka huomioisi Natura-arvioinnista annetut LSL 35 §:n mukaiset lausunnot.

Metsähallitus ehdottaa lupamääräystä puuston suojavyöhykkeestä Huutamoavaan reuna-alueille ja Kevitsanvaaran länsi- ja eteläpuolelle, muun kasvillisuuden säilyttämisestä sekä uusimisesta.

Metsähallitus muistuttaa maakotkan pesän sijainnista ja puuston säilyttämisestä pesän läheisyydessä.

Vastine: Kaivosyhtiö vastasi Natura-arvioinnin päivittämisestä Lapin ELY-keskuksen lausunnon yhteydessä (kts. yllä).

Kaivosyhtiöllä on ympäristö- ja vesitalousluvassa (PSAVI/144/04.08/201, 11.7.2014) annettu lupamääräys 23. säilyttää mahdollisuuksien mukaan kaivospiirin sisällä oleva puusto. Perusteluina on sanottu, että sillä voidaan rajoittaa hajapölyn leviämistä ympäristöön. Lupamääräyksellä on varmistettu, ettei kaivosyhtiö tee tarpeettomia puuston poistamisia. Kaivosyhtiö korostaa, että lupamääräykset puuston, melun ja pölyn suhteen on annettu jo ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa, eikä niitä ole tarpeen antaa enää kaivoslain mukaisessa lupamenettelyssä.

Kaivosyhtiön mukaan on mahdollista myös kaivosluvassa antaa lisäys yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi kaivostoiminnan aikana puuston säilyttämisestä mahdollisuuksien mukaan kaivospiirin sisällä, jos sitä halutaan tuoda esille myös kaivoslain mukaisessa luvassa. Kaivosyhtiön mukaan sivukivialueen itäpuolelle Huutamoapaan päin mahtuu käytännössä suojapuustovyöhyke kaivospiirin alueelle sekä Kevitsanvaaran länsi- ja lounaispuolelle, mutta suoraan etelään päin Kevitsanvaarasta ei kaivosyhtiöllä kaivospiiriä ole. Kaivosyhtiö korostaa myös kohtuullisuutta suojapuuston säilyttämisessä, eikä ole syytä suojella koko aluetta esimerkiksi kaivosalueen ja Huutamoavaan välissä. Tämän lausuttavana olevan selvityksen perusteella ei tule kuitenkaan antaa lupamääräyksiä tarpeettoman suurista suojapuustovyöhykkeistä vaan esimerkiksi näköyhteydet tulee säilyttää, eikä määräyksillä tule estää tulevia mahdollisia laajennuksia. Kaivosyhtiön mielestä maakotkan pesäpuun ympärillä oleva puusto voidaan säilyttää, mutta erillisiä laajoja suojapuustovyöhykkeitä ei koeta tarpeelliseksi.

Metsähallitus on aiemmin porotalousneuvotteluissa 2025 tuonut esille, että suojavyöhykkeiden perustamisesta valtion maille voidaan neuvotella kaivosyhtiön ja Metsähallituksen välisissä neuvotteluissa. Metsähallitus on myös tietävästi tehnyt itse hakkuita kaivoksen ja Huutamoavaan välisessä maastossa.

Kaivosyhtiöllä ei ympäristötarkkailun perusteella ole tarvetta suojapuustovyöhykkeelle kaivospiirin ulkopuolelle Huutamoavaan reunalle tai Kevitsanvaaran länsi- tai eteläpuolelle.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Kaivokset, kaivostoiminta, kaivosturvallisuus
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

Kasvillisuuden ja puuston uusiminen kaivostoiminnan loputtua käsitellään ympäristölupaan liittyvän sulkemissuunnitelman yhteydessä.

Kaivosyhtiön mielestä kaivosyhtiölle ei voi lähtökohtaisesti antaa lupamääräystä kaivosluvassa toisen maanomistajan hallinnassa olevalle maalle. Teknisesti on tärkeintä perustaa meluvallit ja pölyämisen ehkäisemiseksi jätettävät suojapuustovyöhykkeet melu- ja pölypäästöjen aiheuttajan lähelle eli kaivospiirin sisälle. Kauempana olevien vallien ja puustovyöhykkeiden teho ja vaikutus melu- ja pölypäästöjen kannalta on olematon. Toiminta suunnitellaan kaivospiirin sisällä tapahtuvaksi, ei toisen omistamalle maalle.

Maakotkan pesän kompensatiotoimista kaivosyhtiö vastasi Lapin ELY-keskuksen lausunnon yhteydessä (kts. yllä) todeten maakotkan luonnolliseen pesään liittyvän kompensaation tehdyksi jo vuonna 2012.

Paliskuntain yhdistyksen lausunto Dnro 222/2025, 16.6.2025:

Paliskunta toteaa lausunnossaan, että kaikkia sopimuksessa (5.12.2022) sovittuja haittojen lievennystoimia ei ole vielä toteutettu ja mainitsee kaivostoiminnan laajentamisen olevan suunnittelussa ja sopimuksen uusimisen tarpeen.

Vastine: Kaivosyhtiö toteaa, että kaikki korvaussopimuksessa (5.12.2022) sovitut haittojen lievennystoimet on jo toteutettu yhteistyössä paliskunnan kanssa. Kaivosyhtiö järjestää myös vuosittain yhteistyökokouksen paliskunnan edustajien kanssa, jossa pyritään ehkäisemään poronhoidolle koituvia haittoja.

Kaivosyhtiö toteaa sopimuksesta vielä selvyiden vuoksi, että sen kohdealue vastaa nykyisen kaivospiirin lisäksi myös vireillä olevaa kaivoslupahakemusta. Sopimus sisältää toiminnan muutokset lähivuosina ja kaivoksen koko elinkaareen (LOMP) liittyen eli mahdollisen uuden rikastushiekka-altaan (TSFA2), uuden sivukivialueen sekä maa-ainestenoton. Sopimuksen yksi tavoite oli, ettei tarvita enää uusia neuvotteluita tai palavereita, mikä oli molempien osapuolten mielestä etu. Sopimus on voimassa niin kauan, kunnes kaivosviranomainen (TUKES) hyväksyy toiminnot ja alueet lopetetuiksi.

Author
AFRY Finland Oy

Recipient
Boliden Kevitsa Mining Oy

Kevitsan kaivos, arvio kaivoslain mukaisen vakuuden määrästä

19.2.2025

Sisällys

1	Taustatiedot	2
1.1	Kaivoksen yleiskuvaus	2
1.2	Kaivosalueen kiinteistöt	2
1.3	Vakuuskäytännön yleiset periaatteet.....	2
1.4	Tämän vakuusarvion määritelmä ja rajaus.....	2
1.5	Kaivoslain mukainen vakuus	3
1.6	Kaivosvakuuden sisältö käytännössä.....	4
2	Vakuusarvio.....	5
2.1	Vakuusarvion perusteet 2024	5
2.2	Aikaisempi kaivosvakuus 2018.....	5
2.3	Kaivosvakuuden laskenta Kevitsan kaivokselle	6

Memo

1 Taustatiedot

1.1 Kaivoksen yleiskuvaus

Kevitsan kaivoksen toiminta on alkanut vuonna 2012 ja vuodesta 2016 alkaen toiminnanharjoittaja on ollut Boliden Kevitsa Mining Oy. Kaivos sijaitsee Sodankylän kunnassa noin 35 km keskustaaajamasta pohjoiskoilliseen ja noin 140 km Rovaniemeltä pohjoiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö on 10.6.2008 antanut päätöksen Lapin maanmittaustoimistolle kaivospiirin määrittämiseksi Kevitsaan (Dnro 3/653/2006 ja KaivNro 7140/1a). Kevitsan kaivoksen toiminnalle on myönnetty ympäristö- ja vesitalouslupa 2.7.2009 ja lupa tuotannon laajentamiselle 11.7.2014. Kyseessä on monimetallimalmin louhinta (Ni,Cu, PGE) avolouhoksesta. Tuotteita ovat nikkeli- ja kuparirikasteet. Avolouhoksen ja rikastamon lisäksi keskeisiä toimintoja kaivosalueella ovat sivukiven ja rikastushiekan läjitys sekä erilaiset korjaamo-, varikko- ja varastotoiminnot.

1.2 Kaivosalueen kiinteistöt

Kaivosalue ja laajennushankkeet sijoittuvat seuraaville kiinteistöille:

Tilan nimi	Tilan RN:o	pinta-ala, ha
Voimassa oleva kaivospiiri (KaivNro 7140)		
Kevitsa	758-412-35-1	Toiminnanharjoittajan omistama kiinteistö
Kaivospiirin laajentamishakemus (TUKES, kuulutus 6.4.2017, päätös kuulutettu 4.4.2018)		
Harju	758-412-7-12	5,76
Eräloivonen	758-412-7-15	1
Kevitsa	758-412-35-1	50,39
Valtion metsämaa	758-893-11-1	343,03
Laajennusaluehakemus (TUKES 11547/10.03.00/2022, kuulutus 26.1.2023)		
Sodankylän valtionmaa II	758-893-11-1	277,7
Kevitsa	758-412-35-1	13,1

1.3 Vakuuskäytännön yleiset periaatteet

Kaivoksia koskeva vakuusjärjestelmä koostuu Ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) ja kaivoslain (621/2011) mukaisista vakuuksista. Ympäristönsuojelulaissa säädetään jätteen käsittelytoiminnan vakuudesta, kun taas kaivoslain mukainen vakuus turvaa kaivostoiminnan lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteitä keskittyen yleiseen turvallisuuteen ja maisemointiin.

1.4 Tämän vakuusarvion määritelmä ja rajaus

Tämä vakuusarvio koskee Kevitsan kaivosta (Boliden Kevitsa Mining Oy). Kyseessä on kaivoslain mukaisen vakuuden laskenta.

Memo

Uuden vakuusarvion lähtökohtina on määräaikainen päivitystarve sekä kaivoslain muutoksen (505/2023) huomioiminen. Kaivoslain 109 §:n toisen momentin nojalla vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti.

1.5 Kaivoslain mukainen vakuus

Poimintoja Kaivoslaista (621/2011), ml. Laki kaivoslain muuttamisesta (505/2023) esitetään alla:

108 § Vakuus kaivostoiminnan lopettamista ja eräitä poikkeavia tilanteita varten

Kaivoslupan haltijan on asetettava vakuus:

- 1) kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten, joiksi luetaan
 - a) kaivosluvassa erikseen määrätty lopetus- ja jälkitoimenpiteet;
 - b) 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet (alueen kunnostaminen, louhittujen kaivosmineraalien sekä kaivoksen laitteistojen ja laitteiden, rakennusten ja rakennelmien poistaminen);
 - c) kaivostoiminnan lopettamispäätöksessä erikseen määrätty lopetus- ja jälkitoimenpiteet;
 - d) 150 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet (seuranta ja korjaavat toimenpiteet) vähintään 30 vuoden ajalta, ellei kaivoslupan haltija osoita muuta riittäväksi;
- 2) poikkeavien tilanteiden turvallisuustoimenpiteitä varten yhden vuoden ajalle;
- 3) 100 §:n 2 momentin mukaista yhden vuoden louhintakorvauksen vuotuista suuruutta vastaavalle summalle, ellei kaivoslupan haltija osin tai kokonaan omista kaivosalueeseen kuuluvia kiinteistöjä.

Asetettavan vakuuden on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen. Lisäksi on otettava huomioon, että vakuudella asetettavat toimet arvioi tai tekee muu kuin toiminnanharjoittaja tai viranomainen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuuden määrän laskemisesta.

109 § Vakuuden asettamista koskeva menettely

Lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa.

Vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti taikka malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa muutetaan 69 §:n mukaisesti tai lupien voimassaoloa jatketaan 61, 63 tai 65 §:n mukaisesti.

Kaivosviranomaisen on omasta aloitteestaan tarkistettava vakuuden suuruutta, jos toiminnan laatu ja laajuus tai toiminnasta aiheutuvat vaikutukset yleiseen turvallisuuteen, ihmisten terveyteen tai ympäristöön ovat luvan myöntämisen jälkeen muuttuneet siten, että vakuuden lajia tai suuruutta on tämän vuoksi tarpeen tarkistaa. Samalla kaivosviranomaisen on määrättävä ajankohta, josta lukien muutokset ovat voimassa. (23.3.2023/505)

Vakuus on asetettava kaivosviranomaiselle, jonka tulee valvoa korvauksen saajan etua vakuuden asettamisessa sekä tarvittaessa toimia vakuuden rahaksi muuttamista ja varojen jakamista koskevissa asioissa.

143 § Alueen kunnostaminen

Kaivostoiminnan harjoittajan on viimeistään kahden vuoden kuluttua kaivostoiminnan päättymisestä saatettava kaivosalue ja kaivoksen apualue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, huolehdittava niiden kunnostamisesta, siistimisestä ja maisemoinnista sekä suoritettava kaivosluvassa ja

Memo

kaivosturvallisuusluvassa määrätyt toimenpiteet siten, että suljetusta kaivoksesta ei aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia ihmisten terveydelle tai ympäristölle.

Tarkempia säännöksiä alueen kunnostamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

144 § Louhittujen kaivosmineraalien sekä kaivoksen laitteistojen, laitteiden, rakennusten ja rakennelmien poistaminen

Kaivostoiminnan harjoittaja saa pitää paikallaan kaivoksesta louhitut kaivosmineraalit, kaivoksen laitteistot ja laitteet sekä maan pinnalla olevat rakennukset ja rakennelmat kahden vuoden ajan siitä, kun kaivostoiminta on päättynyt. Tämän jälkeen ne siirtyvät korvauksetta kiinteistön omistajalle, joka voi vaatia niiden poistamista tai muuta asianmukaista sijoittamista toiminnanharjoittajan kustannuksella. (23.3.2023/505)

Edellä 1 momentista poiketen kaivosviranomaisella voi väliaikaisesti kieltää kaivostoimintaan liittyvien rakennusten ja rakennelmien poistamisen, jos tämä vaikeuttaa tai vaarantaa kaivoksen mahdollisen tulevan käytön tai louhimistyon. Väliaikainen kieltäminen voi olla voimassa enintään siihen asti, kunnes kaivostoiminnan lopettamispäätös on saanut lainvoiman.

Tarkempia säännöksiä louhittujen kaivosmineraalien sekä kaivoksen laitteistojen, laitteiden, rakennusten ja rakennelmien poistamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. (23.3.2023/505)

150 § Velvollisuus seurantaan ja korjaaviin toimenpiteisiin

Kaivostoiminnan päätyttyä kaivostoiminnan harjoittaja vastaa edelleen kaivosluvassa annettujen määräysten tai kaivostoiminnan lopettamispäätöksessä annettujen määräysten mukaisesti kaivosalueen ja kaivoksen apualueen seurannasta sekä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä ja niiden kustannuksista. Toiminnanharjoittajalla on oikeus päästä kaivosalueelle ja kaivoksen apualueelle mainittujen velvoitteiden toteuttamiseksi.

Kaivostoiminnan harjoittajan on ilmoitettava kaivosviranomaiselle kaikista seurannassa ilmenneistä merkittävistä haitallisista vaikutuksista yleiselle turvallisuudelle, ympäristölle tai ihmisten terveydelle ja toteutettava viipymättä tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Kaivosviranomaisella voi antaa määräyksiä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä. (23.3.2023/505)

Jos kaivostoiminnan harjoittajaa ei enää ole, tätä ei tavoiteta tai ei saada täyttämään velvoitetta ja kaivosaluetta tai kaivoksen apualueutta on tarpeen seurata yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä, seurannasta ja tarvittavista korjaavista toimenpiteistä vastaa alueen haltija. Alueen haltija vastaa kuitenkin vain, jos tämä on tiennyt tai tämän olisi pitänyt tietää alueen kunto sitä hankkiessaan eikä vastuu seurannasta ja tarvittavista korjaavista toimenpiteistä ole ilmeisen kohtuutonta. Kun alueen haltijaa ei voida velvoittaa vastuuseen tai kyse on alueesta, jonka hallinta- ja käyttöoikeus on palautunut kiinteistön omistajalle 149 §:n nojalla, seurannasta ja korjaavista toimenpiteistä vastaa kuitenkin kaivosviranomaisella.

1.6 Kaivosvakuuden sisältö käytännössä

Ympäristöministeriön selvityksessä ⁽¹⁾ kaivosvakuudella mahdollisesti katettavia toimenpiteitä ovat mm.

- avolouhoksen aitaaminen ja tieyhteyksien sulkeminen
- maanalaiseen kaivokseen pääsyn estäminen (vinotunneli)
- ilmanvaihto- ja täyttönousujen täyttäminen

Memo

- läjitysalueiden loiventaminen (käsitelty osana jätealueiden sulkemista ja sisältyy YSL:n mukaiseen vakuuteen)
- maaluiskien ja kallioseinämien loiventaminen, jos alueella on sortumariski
- pystyyn jäävien rakennusten turvalliseksi saattaminen
- rakennusten purkaminen kaivosviranomaisen luvalla
- koneiden, laitteiden ja putkistojen purkaminen ja laitteiden poisto
- sortuma- ja painumavaarallisten alueiden rajaaminen
- kaivoksen turvallisuudeksi tehtyjen rakenteiden säilyttäminen
- louhittujen kaivosmineraalien poistaminen

Selvityksen julkaisemisen jälkeen kaivoslakia on tarkennettu rakennusten, laitteiden ja kaivosmineraalien osalta (144 §). Nämä siirtyvät kahden vuoden kuluttua kaivostoiminnan päättymisestä kiinteistön omistajalle, mikä jälkeen kiinteistön omistaja voi vaatia näiden poistamista toiminnanharjoittajan kustannuksella.

Kaivosvakuudella ei voida kattaa kaivoslain ulkopuoliseen alaan kuuluvia toimia, kuten kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 133 § mukaisia lopettamistoimia⁽²⁾.

⁽¹⁾ Ympäristöministeriö 2014. Toissijaisten ympäristövastuujärjestelmien kehittäminen. Työryhmän mietintö. Ympäristöministeriön raportteja 23/2014.

⁽²⁾ Määttä, K., Godenhielm, M. & Ruuskanen, O.-P. (2021) Selvitys ympäristövastuista johtuviin kustannuksiin varautumisesta vakuuksin –näkökulmana ympäristövahinkojen toissijaiset vastuutilanteet. PTT:n raportti 268.

2 Vakuusarvio

2.1 Vakuusarvion perusteet 2024

Vakuusarviossa huomioidaan seuraavat asiat:

- Viimeisin Tukesin antama päätös, joka on päivätty julkipanon jälkeen 4.4.2018. Kyseessä on kaivospiirin (KaivNro 7140) laajentamista koskeva päätös.
- Kaivosalueen saattaminen yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon: alueen kunnostaminen, siistiminen ja maisemointi.
- Rakennusten ja rakennelmien poistaminen tai muu asianmukainen sijoittaminen
- Alueen seuranta sekä tarvittavat korjaavat toimenpiteet, mm. liittyen haitallisiin vaikutuksiin yleiselle turvallisuudelle, ympäristölle tai ihmisten terveydelle (mutta ei päällekkäisesti YSL:n mukaisen vakuuden kanssa). Seuranta koskee 30 vuoden aikajaksoa, jollei muuta osoiteta riittäväksi.
- Poikkeavien tilanteiden valmius vuoden ajalle.
- Louhintakorvaus muille kuin yhtiön omistuksessa oleville kiinteistöille vuoden ajalle.

2.2 Aikaisempi kaivosvakuus 2018

Vuoden 2018 päätöksen (Tukes 4.4.2018) mukainen kaivoslain mukaisen vakuuden summa on 770 000 euroa. Vakuusmääräys on eritelty seuraavalla tavalla:

- Avolouhoksen luiskauksen kustannusarvio on 550 000 € ja aitaamisen 50 000 €. Vuoden 2018 päätöksessä on huomioitu avolouhoksen silloinen laajuus ja vakuudeksi määrätty 200 000 €.
- Rakennusten purkamisen kustannusarvioksi on esitetty 1 000 000 € ja terästen kierrätysarvoksi 730 000 €. Vakuussuunnaksi on määrätty 270 000 €.
- Sähkölínjojen, pumppaamojen ja putkilínjojen osalta vakuussuunnaksi on määrätty 300 000 €, huomioiden kierrätystulot.

Memo

2.3 Kaivosvakuuden laskenta Kevitsan kaivokselle

Kaivosvakuuden rajausta ja laskenta esitetään alla olevissa taulukoissa (Taulukko 2-1, Taulukko 2-2, **Error! Reference source not found.**)

Taulukko 2-1. Kaivosvakuuden rajausta

Yleiset kunnostus- ja jälkihoitotarpeet	Oletukset
Avolouhoksen aitaaminen	Kaivosalue on aidattu, mutta koko alueen aitaus poistetaan sulkemistöiden päättyessä. Louhosalue aidataan louhoksen vedellätytymisvaiheen ajaksi. Aita jää paikoilleen ainakin kohdissa, joissa luiskausta ei voida tehdä maaperän kaivuutoimilla. Laskentaperusteena panssariverkkoaita. Huomioidaan aidan sekä huomio- ja varoituskylttien huolto ja kunnossapitotarve 30 vuoden ajaksi.
Avolouhoksen luiskaaminen tai veden varaan joutuneen poispääsyn varmistaminen	Luiskaaminen kaltevuuteen 1:4 tehdään siellä, missä luiskausta voidaan toteuttaa maaperässä, 2 m täyttyneen louhoksen vedenpinnan tason alapuolelle. Puolet maamassoista oletetaan käyttökelpoiseksi kaivannäisjätealueiden sulkemisessa, joten niihin liittyvät kustannukset sisältyvät YSL:n mukaiseen vakuuteen.
Tieyhteyksien sulkeminen ja jäljellä olevien teiden tienpito.	Pääosa tieyhteyksistä jätetään palvelemaan sekä YSL:n mukaisen tarkkailuvelvoitteen, että kaivoslain mukaisen seurannan hoitamista. Lisäksi tieyhteys palvelee pitkällä aikavälillä mm. metsätalouden tarpeita. Teiden ylläpito palvelee ensisijaisesti ympäristötarkkailun tarpeita ja huomioidaan siksi YSL:n mukaisen vakuuden puolella. Poistettavaksi oletetaan vain lyhyitä ajoväyläosuuksia, esimerkiksi ROM-pad:n yhteydessä Näihin liittyvät työt sisältyvät osioon "Purettavat rakenteet".
Pääsyn estäminen maanalaiseen kaivokseen ja nousujen sulkeminen	Kevitsassa ei ole maanalaista kaivosta.
Läjitysalueiden turvallisuus (luiskastabiliteetti)	Läjitysalueiden luiskausta on käsitelty osana jätealueiden sulkemista ja sisältyy YSL:n mukaiseen vakuuteen.
Paikoilleen jäävien rakennusten ja rakennelmien turvallisuus	Kaikki rakennukset oletetaan purettaviksi toiminnan päättyttyä.

Memo

Purettavat rakennukset	Purettavia rakennuksia ovat: - Vesienkäsittely - Päämurska - Välimurskaamo - Myllyhalli - Räjähdevarasto - Toimistorakennus - Kaivostupa - Rikasteiden käsittely - Päävarasto - Kaivoskorjaamo - Kaivuskonekorjaamo - Seulomo - Jätevarasto - Vaarallistenjätteiden halli. - Säkkivarasto - Kivinäyteteltta - Halli 41 - Näytteidenkäsittely - Varastohalli Purkukustannuksena on käytetty purkutöiden keskiarvokustannusta (Sodankylä) neliömetriä kohden. Arvio kierrätysraudan määrästä on toiminnanharjoittajalta saatu arvio.
Purettavat rakenteet	Purettavia pintoja ja tiivisrakenteita on seuraavien kohteiden yhteydessä: - Y1 Urakoitsijoiden varikkoalue - Y2 Patourakoitsijan hallin pohja - Y3 Huoltohalli - Y4 Avolouhoksen huoltoalue - Y5 Uusi huoltoalue - Y6 Halli 41 - Y7 Räjätys varikkoalue 1 teltta - Y8 Räjätys varikkoalue 2 telttaa - Y9 Polttoaineen jakeluasema - Y10 Lämpölaite, öljysäiliöiden varoallas - Y11 Lämpölaite, öljysäiliöiden tankkausalue - Y12 Rikkihapon vastaanotto - Y13 Varastoteltta 14 - ROM-pad - Skyway Asfaltin ja tiivisrakenteiden poistamisen yhteydessä on oletettu poistettavan aina 0,5 m kerros alapuolista maata tai mursketta, joka voidaan sijoittaa kaivosalueelle. Kerroksen muut osat on oletettu käytettäväksi maanpinnan muotoilussa samalla paikalla. ROM-pad:n ja Skywayn osalta on rakenteen kokonaismassat oletettu uudelleen sijoitettavaksi. Sijoittaminen ja luvan tarve käsitellään vuonna 2025 valmistuvassa sulkemissuunnitelmassa. Tässä vakuuslaskennassa on huomioitu siirto kaivosalueen sisällä. Kierrätyskelpoisen asfaltin osalta ei ole huomioitu mahdollista kuljetusta toiselle paikkakunnalle.

Memo

	Betonilaatoille (530 m², muut kuin rakennusten lattiat) ei ole asetettu purkukustannusta. Skywayn massoista 50 % oletetaan käyttökelpoiseksi kaivannaisjätealueiden sulkemisrakenteissa, joten ne on huomioitu YSL:n mukaisessa vakuudessa.
Koneiden, laitteiden ja putkistojen poisto	Tässä huomioidaan purkuputkilinja Kitiseen, pintavalutuskentän ohituslinja. Avolouhoksen putkilinja ja rikastushiekka-altaan putkistot on huomioitu YSL:n mukaisen vakuuden puitteissa. Sähkölinjalle ei tässä vaiheessa kaavailla purkua. Energiantuotannon mahdollisuus suljetulla kaivosalueella on toistaiseksi selvittämättä. Rikastamon koneille ei ole laskettu purkukustannusta, koska koneilla oletetaan olevan käyttöarvoa jäljellä ja jälleenmyyntiarvo kattaa käytöstä poistosta aiheutuvat kustannukset
Sortuma- ja painumavaarallisten alueiden rajaaminen	Erityisiä alapuolisesta louhinnasta johtuvia sortumavaara-alueita ei ole. Louhosseinämille pääsy estetään aitaamalla.
Louhittujen kaivosmineraalien poistaminen	Toistaiseksi louhittu malmi on rikastettu ja myyty. Toiminnan jatkuessa voidaan olettaa, että myös mahdollisessa heikentyneen talouden tilanteessa louhittu malmi rikastetaan.
Kemikaalien ja jätteiden poistaminen	Samoin kuin jo louhitun malmin rikastamisen osalta oletetaan, mahdollisessa heikentyneessä taloudellisessa tilanteessa louhittuna olevan malmi rikastetaan ja siihen käytetään rikastamolla jo varastoituna olevat kemikaalit. Poistettavaksi jää vähäisiä määriä kemikaaleja siltä osin, kuin niiden määräsuhteet eivät mahdollista käyttöä. Jäljelle jääneiden rikastuskemikaalien ja räjähteiden määräksi oletetaan vakuuslaskelmassa noin 10 % suurimmasta mahdollisesta varastomäärästä.
Voimalinjan purku	Voimalinja on yhtiön omistuksessa. Kyseessä on 5,7 km pitkä 110 kV:n suurjännitelinja. Purkukustannusoletus on noin 5 % vastaavan linjan rakennuskustannuksista.
Alueen seuranta	Vakuuteen varataan työaikaa sulkemisen jälkeisille turvallisuustarkastuksille. Varataan 8 h per vuosi kolmenkymmenen vuoden ajaksi. Lisäksi silmämääräistä turvallisuushavainnointia suoritetaan YSL:n edellyttämän tarkkailun yhteydessä. Jälkimmäisen seurantamuodon osalta matkakustannukset huomioidaan YSL:n mukaisessa vakuudessa.
Kaivoskartan ja edustavien kairasydämien toimittaminen GTK:lle	Kaivoskartta sekä muut oleelliset suunnitelmat ja mallit liittyen kaivoksen geologiaan ja kaivossuunnitteluun toimitetaan sähköisesti GTK:lle. Materiaalin koonnin ja sähköisen toimituksen arvioidaan ottavan noin 40 työtuntia. Tuntihinnalla 60 €/h, kustannus on 2 400 €. Kevitsan kaivoksen edustavien kairasydämien määräksi on arvioitu 5 000 m. Kairasydämien rahtikustannukset Kevitsan kaivokselta GTK:n Lopen varastolle arvioidaan olevan noin 3 750 € (yhteensä 25 lavaa, yhteensä 25 000 kg). Arvioitujen kairasydämien lisäksi GTK:n Lopen varastoilla on jo entuudestaan Kevitsan kaivoksen kairasydämiä varastoituna.

Memo

	Kairasydämien kerääminen ja pakkaaminen arvioidaan ottavan noin 40 työtuntia. Tuntihinnalla 60 €/h, kustannus on 2 400 €. Edellä mainittujen tehtävien kokonaiskustannus on 8 550 €.
Valmius poikkeavien tilanteiden varalle, ensimmäisen vuoden ajaksi	Huomioidaan valmius poikkeavien tilanteiden varalle, sisältäen myös tilanteen, jossa toiminnanharjoittaja on maksukyvytön tai päätynt konkurssiin. Maksukyvyttömyys tai konkurssi eivät välttämättä johda kaivostoiminnan lopettamiseen vaan toiminnanharjoittajan vaihtumiseen. Varataan kaivostoimintaan liittyvä vakuus, edellä mainittuja tilanteita varten, jotka kattavat myös kaivoksen yleisen turvallisuuden edellyttämistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset. Alueen muut toimijat edesauttavat myös omalta osaltaan alueen yleisen turvallisuuden ylläpitoa ja fyysistä valvontaa. Arvioitu vakuus, jonka suuruus on 16 000 €, kattaa kaivosalueen sähkönsaannin vähimmäisvaatimuksen valaistukselle, tallentavalle kameravalvonnalle, sähkölukoille ja -porteille sekä palovaroitusjärjestelmille ensimmäisen vuoden ajaksi. Tämä arvioitu vakuus vastaa noin 0,5 % kaivoslain edellyttämistä muista sulkemisvakuuksista (pois lukien rakennusten purkukustannukset). Avolouhoksen vedenpumppausta ei ole välttämätöntä jatkaa ensimmäisen vuoden ajan, sillä vedenpinnan nousulla ei nähdä olevan vaikutusta turvallisuudelle.
Hallinnointi ja laadunvarmistus	Vakuuteen sisällytetään yleinen työaikavaraus, joka koskee sekä hallinnointia että töiden tarkastusta. laadunvarmistusta. Tämä lasketaan prosentteina kokonaiskustannuksista.
Louhintakorvaus muille kuin yhtiön omistuksessa oleville kiinteistöille	Ulkopuolisten maanomistajien maata ei ole vielä louhintakorvauksen piirissä, joten tässä vaiheessa maanomistakorvauksia ei huomioida. Laajennushakemusten myötä tilanne päivitetään.
Ympäristölle ja ihmisten terveydelle haitallisten vaikutusten estäminen niiltä osin kuin ne eivät kuulu YSL:n mukaisen vakuuden piiriin	Louhosjärvi: Tuleva louhosjärvi ottaa vastaan vesiä sekä sivukivialueelta että rikastushiekka-alueelta. Tästä syystä louhosjärven vesienhallinta huomioitu YSL:n mukaisen vakuuden puitteissa. Louhosjärven alueen luiskaukset on huomioitu tässä vakuuslaskelmassa. Rikastamoalueen ja erilaisten varikko- ja varastoalueiden jälkihoito on huomioitu tässä vakuuslaskelmassa.

Memo

Taulukko 2-2. Kaivosvakuuden laskenta. Yksikkökulujen lähdeviitteet 3-9 esitetään taulukon alla. Yksikkökulut ja summat ovat ilman arvonlisäveroa pois lukien taulukon viimeinen rivi.

Toimenpide	Yksikkökustannus / laskentaperuste	Määrä	Summa (euroa)
Avolouhoksen sulkeminen	(viite suluissa)		
Luiskaus (irtomaat)	3 €/m ³ (3)	53 093**	159 279
Aidat ja ylläpito	30 €/m (3)	4 000	121 000
Rakennusten purkaminen			
Rakennusten poisto	200 €/m ² (6)	36 811	7 362 200
Rautaromun myynti	-200 €/tonni (10)	5 150 (7)	-1 030 000
Kemikaalien poisto			
Kemikaalien ja vaarallisten jätteiden poisto	790 €/tonni	50	39 500
Rikastamon jätteen kuljetus Kevitsa-Riihimäki	230 €/tonni	50	11 500
Räjähteiden palautus	250 €/tonni	20	5 000
Pintojen poisto ja kunnostus			
Tiivisasfaltti yhteensä	7 €/m ² (4)	8 460	59 220
Kierrätyskelvoton asfaltti yhteensä	10 €/m ² (4)	300	3 000
Kalvojen purku yhteensä	7 €/m ² (5)	12 110	84 770
Kiviainesten siirto yhteensä	4 €/m ³ (3)	10 525	42 100
Yleinen siistiminen ja kylvö (75 % pinta-alasta)	0,55* €/m ² (9)	549 000	301 950
Malmin käsittelyn alueet			
ROM-pad kalvojen purku	7 m ³ (5)	140 279	981 953
ROM-pad maansiirto	4 m ³ (3)	257 696	1 030 784
Skyway (50 %)	4 m ³ (3)	81 324**	325 296
Putkilinjat ja sähkölinjat			
Purkuputki ja pintavalutuskentän ohitusputki	30 m ³ (3)	4 000	120 000
Pumppaamot	(4)		50 000
Voimalinja	50 000 €/km (4)	5,7	285 000
Muuta			
Kaivoskartan ja edustavien kairasydämien toimittaminen GTK:lle	8 550 € (4)	1 kpl	8 550
Valmius poikkeavien tilanteiden varalle, ensimmäisen vuoden ajaksi	16 000 €/a (4)	1 a	16 000
Alueen seuranta	60 €/h (4)	240 h	14 400
Hallinnointi ja laadunvarmistus	2,5 % (8)		249 763
Maanomistajakorvaukset (toistaiseksi kaivosalue omalla kiinteistöllä)			
Ylimenoajan louhintakorvaus	50 eur/ha	0	
Yhteensä (ilman ALV)			10 240 265
ALV. 25,5 % (ei koske maanomistaja korvauksia)			2 611 267

Memo

** Summa perustuu oletukseen, että 10 % maa-alasta tehdään maansiirto töitä (0,50 €/m²) ja 75 % pinta-alasta kylvetään (0,50 €/m²)*

*** Poistettavista maamassoista oletetaan puolet käyttökelpoisiksi sulkemisen ympäristörakenteissa (ilman käyttörajoituksia) ja niiden oletetaan korvaavan YSL-mukaisessa vakuudessa huomioituja massoja. Tämän vakuuden piirissä huomioidaan kaivosalueen sisäinen siirto massoille, joita voidaan käyttää vain tiivisrakenteiden alla tai muulla erikseen perustellulla tavalla.*

Muutokset aikaisempaan nähden kytkeytyvät pääsääntöisesti rakennusten ja rakenteiden purkutarpeiden tarkennettuun inventointiin. Lisäksi muutoksia liittyy kaivoslain uudistamisen vakuusvaikutuksiin (Laki kaivoslain muuttamisesta 796/2023) sekä yksikköhintojen kehitykseen.

Kustannusperusteet:

- ⁽³⁾ Laakso, T., Picken, P., Pölönen, I., Vaarasuo, A., Juholin, P., Vähänen, K., Anttila, E., Nurmesniemi, E., Haanpää, K., Tuisku, P. & Kaikkonen, I. 2022. Kaivosten jätevakuuden alan laajentamisen ympäristönsuojelullinen vaikuttavuus ja kustannukset. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2022:x
- ⁽⁴⁾ Asiantuntija-arvio vakuuslaskennan yhteydessä.
- ⁽⁵⁾ Oletettu vastaavaksi kuin uuden kalvon asennuskustannukset (hinnat: Fore 2024)
- ⁽⁶⁾ Pekkala, S. 2021. Kevitsan kaivoksen sulkeminen. Purkuprosessi sekä purkujätteiden uusiokäytön tarkastelu. Opinnäyte, Lapin AMK.
- ⁽⁷⁾ Boliden Kevitsa Mining Oy, arvio kierrätysraudan määrästä vuodelta 2019.
- ⁽⁸⁾ European Commission 2021. Guidelines for Mine Closure Activities and Calculation and Periodic Adjustment of Financial Guarantees
- ⁽⁹⁾ Okane Consultants, 2019. Asiantuntija-arvio (hajakylvö, ei lannoitusta), Kevitsan sulkemissuunnittelussa 2019.
- ⁽¹⁰⁾ <https://www.fortum.fi/yrityksille-ja-yhteisöille/kierratys-ja-jatepalvelut/metallien-kierratys/>

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettu alue sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksisaaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaika päättyy 30.10.2025.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite:

Torikatu 34-40
90100 Oulu

Postiosoite:

PL 189
90101 Oulu

Puhelin:

029 56 42800

Faksi:

029 56 42841

Sähköposti:

pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>